



ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Έτος 2022

Αριθμός Φύλλου 77

Ιανουάριος - Νοέμβριος

Νέος Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου



Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου επιλέχθηκε νέος Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου ο κος Ισιδωρος Ντογιάκος. Η Ένωση Εισαγγελέων εκφράζει την ικανοποίησή της για την επιλογή από τον εισαγγελικό κλάδο.

Η επιλογή εισαγγελικού λειτουργού στη θέση του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου αποτελεί πάγιο αίτημα της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος, το οποίο ικανοποιήθηκε μετά την παρακάτω επιστολή μας προς τον κ. Πρωθυπουργό

Επιστολή στον Πρωθυπουργό

Αξιότιμε Κύριε Πρωθυπουργέ,
Ενόψει της επικείμενης επιλογής του νέου Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, η Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος διακηρύσσει με έμφαση τη διαχρονικά αμετάβλητη και θεσμικά αταλάντευτη θέση της, ότι αυτή επιβάλλεται να γίνει, όπως ήδη έχει σχεδόν παγιωθεί, με προαγωγή ενός εκ των Αντεισαγγελέων του Αρείου Πάγου, λόγω της νομικής θέσης του εισαγγελέα ως αυτοτελούς, ουσιώδους και αναγκαίου οργάνου της Δικαιοσύνης, με απολύτως διακριτό ρόλο στην απονομή αυτής, αλλά και της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας του, η οποία, μετά τη σαφή συνταγματική ένταξη των εισαγγελέων στους δικαστικούς λειτουργούς, είναι αντίστοιχη με εκείνη των δικαστών.
Η τυχόν προτίμηση ενός εκ των Αντιπροέδρων ή μελών του Αρείου Πάγου για τη θέση του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, θα πλήξει καίρια την συνταγματικά κατοχυρωμένη πλήρη ισοτιμία δικαστών και εισαγγελέων και το ελεύθερο φρόνημα των εισαγγελέων, καθώς και το εισαγγελικό γόητρο, δεδομένου ότι η προαγωγή στην εν λόγω θέση αποτελεί προσδοκώμενη θεμιτή υπηρεσιακή κορύφωση κάθε εισαγγελικού λειτουργού.

Συγχαρητήρια επιστολή ΕΕΕ προς τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου κον Ισιδωρο Ντογιάκο

Η Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος, σας εκφράζει τα θερμά της συγχαρητήρια για την επιλογή σας στη θέση του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και σας εύχεται υγεία ατομική και οικογενειακή και δύναμη στο δύσκολο έργο σας.

Χαιρετισμός ανάληψης καθηκόντων του νέου Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου



Αθήνα, 6 Ιουλίου 2022

Αρ. Πρωτ. 5941

Προς

**Όλους τους Εισαγγελικούς Λειτουργούς της Χώρας δια των
Διευθυνόντων τις Εισαγγελίες Εφετών
και Πρωτοδικών της Χώρας**

Αναλαμβάνω τη Διεύθυνση της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου μέσα σε ένα δύσκολο, από κάθε πλευρά, περιβάλλον. Όμως, ο θεσμός της Δικαιοσύνης είναι ακατάλυτος. Πρέπει να επιζήσει και να λειτουργήσει σωστά, πέρα από κάθε δυσκολία και σκοπιμότητα.

Για την επίτευξη του σκοπού αυτού, προσωπικά, θα καταβάλω κάθε δυνατή προσπάθεια, με τη βοήθεια άξιων και ικανών συναδέλφων που υπηρετούν σε όλη την Επικράτεια. Η ιδέα του Δικαίου δεν πρέπει να βρίσκεται σε λήθαργο. Ο Έλληνας Εισαγγελέας, ήταν, είναι και θα παραμείνει φύλακας και φρουρός των νόμων.

Το ενιαίο και αδιαίρετο της ανεξάρτητης Εισαγγελικής Αρχής με κάνει να πιστεύω ότι απηχώ τα συναισθήματα όλων των Εισαγγελικών Λειτουργών της χώρας. Άλλωστε η ιστορία του Εισαγγελικού Σώματος και η χορεία των παλαιών και άξιων συναδέλφων, αυτό επιτάσσουν, αυτό απαιτούν.

Ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου
Ισιδωρος Ε. Ντογιάκος

Είμαστε βέβαιοι ότι και από τη νέα σας θέση, θα συμβάλετε τα μέγιστα προς την κατεύθυνση της εμπέδωσης του αισθήματος δικαίου στους πολίτες, την ταχεία απονομή της Ποινικής Δικαιοσύνης και τη προστασία της συνταγματικής νομιμότητας.

Από την πλευρά μας, θέλουμε να σας διαβεβαιώσουμε ότι θα μας βρείτε σταθερούς υποστηρικτές και αρωγούς στο έργο σας, ευελπιστώντας σε μια άκρως εποικοδομητική συνεργασία.

Ευχές του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου για το νέο Δικαστικό Έτος



Αθήνα, 19 Σεπτεμβρίου 2022

Προς

1. Τους κ.κ. Εισαγγελικούς Λειτουργούς της Χώρας
2. Τους κ.κ. Γραμματείς όλων των Εισαγγελιών

Αγαπητοί Συνάδελφοι και Συνεργάτες,

Με την ευκαιρία της έναρξης του νέου δικαστικού έτους 2022-2023, εύχομαι σε όλους υγεία ατομική και οικογενειακή και κάθε επιτυχία στο δύσκολο και επίπονο έργο σας.

Οι δυσμενείς κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες στη Χώρα μας, αλλά και το δυσοίωνο και ασταθές διεθνές πολιτικό και οικονομικό περιβάλλον, απαιτούν μια σύγχρονη και αποτελεσματική Εισαγγελία. Για την επίτευξη του στόχου αυτού είναι αναγκαία όχι μόνο συστράτευση, ομόνοια και συνεργασία μεταξύ μας, αλλά και καταβολή από όλους, ανεξαιρέτως, μείζονος προσπάθειας, ώστε η Εισαγγελική Αρχή όχι μόνο να ανταποκρίνεται απλά με τυπική επάρκεια, αλλά δυναμικά, με πληρότητα και ταχύτητα, στις ανάγκες του πολίτη και της κοινωνίας γενικότερα και κατ' επέκταση στο θεσμικό ρόλο που της έχει ανατεθεί από την Πολιτεία.

Είναι γεγονός ότι η Ποινική Δικαιοσύνη, σε γενικές γραμμές και σε βασικά ποιοτικά χαρακτηριστικά της, πάσχει και αυτό το γνωρίζουμε όλοι. Για το λόγο αυτό τα φυσικά χαρίσματα και τα ιδιαίτερα προσόντα που διαθέτει ο καθένας από εμάς, άλλος ολιγότερα άλλος περισσότερα, πρέπει να προσφέρονται ολοθύμως στην Υπηρεσία, ώστε, από κοινού και συνδυαστικά, να συντελούν καίρια και καθοριστικά στην αναβάθμιση του ποιοτικού επιπέδου της Ποινικής Δικαιοσύνης για να μπορούμε να καυχόμεθα για αυτό.

Ο καθένας πρέπει να μπορεί
Όλοι πρέπει να θέλουν
Κανείς δεν περισσεύει
Οι καιροί ου μενετοί

Καλό δικαστικό έτος.

Ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου

Isidoros E. Ntogiakos

Συνάντηση Διοικητικού Συμβουλίου Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος με τον κο Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και την κα Πρόεδρο του Αρείου Πάγου

Στις 20.7.2022, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος συναντήθηκε με τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, κ. Ισίδωρο Ντογιάκο, στον οποίο αρχικά εξέφρασε για ακόμη μια φορά τα θερμά συγχαρητήρια και την ικανοποίηση όλου του κλάδου, για την επιλογή του ως Εισαγγελέα του Α.Π, στη συνέχεια συζητήσε μαζί του τα ουσιώδη θέματα, που απασχολούν τον εισαγγελικό κλάδο, με ιδιαίτερη έμφαση: α) στην υποστελέχωση των εισαγγελιών τόσο σε επίπεδο εισαγγελικών λειτουργών, όσο και σε επίπεδο δικαστικών υπαλλήλων, με επίκληση και αναλυτικών στατιστικών στοιχείων για την κατάσταση που επικρατεί στις μεγαλύτερες εισαγγελίες εφετών και πρωτοδικών της χώρας, β) στην ανάγκη αποποινικοποίησης παραβατικών κοινωνικών συμπεριφορών ήσσονος σημασίας, που προβλέπονται σε ειδικούς ποινικούς νόμους, οι οποίες θα μπορούσαν να ρυθμιστούν αποτελεσματικά με διοικητικές διαδικασίες (κυρώσεις και πρόστιμα), γ) στην ανάγκη ολοκλήρωσης της ψηφιοποίησης των διαδικασιών απονομής της δικαιοσύνης και την κάλυψη των βασικών αναγκών σε υλικοτεχνική υποδομή στα δικαστικά μέγαρα της χώρας και δ) στην ανάγκη θέσπισης προγράμματος εθελουσίας εξόδου δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών.

Για τα παραπάνω, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος παρέδωσε στον κο Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και σχετική επιστολή με αναλυτική παράθεση των τεθέντων θεμάτων, εκφράζοντας ταυτόχρονα την παράκληση προς αυτόν να συμβάλει, στο μέτρο του εφικτού, υπό την θεσμική του ιδιότητα, στην ανάδειξη και ικανοποίηση τους από την Πολιτεία.

Ακολούθως, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος συναντήθηκε και με την Πρόεδρο του Αρείου Πάγου, κα Μαρία Γεωργίου. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, που πραγματοποιήθηκε σε πολύ καλό κλίμα, υπήρξε εποικοδομητική ανταλλαγή απόψεων για θέματα που αφορούν τον κλάδο και τη δικαιοσύνη γενικότερα.

Η επιστολή της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος

Αξιότιμε κ. Εισαγγελέα,

Με αφορμή τη σημερινή μας συνάντηση, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος, έχοντας σκοπό να συμβάλει στην καλύτερη λειτουργία των Εισαγγελιών και στη βελτίωση των συνθηκών απονομής της Ποινικής Δικαιοσύνης, θέτει υπόψη Σας τα παρακάτω ουσιώδη θέματα τα οποία, εκτός των άλλων, απασχολούν τον εισαγγελικό κλάδο, με την παράκληση να συμβάλετε στο μέτρο του εφικτού, υπό την θεσμική σας ιδιότητα, στην ανάδειξη και ικανοποίηση τους:

Ι. Η υποστελέχωση των εισαγγελιών τόσο σε επίπεδο εισαγγελικών λειτουργών, όσο και σε επίπεδο υπαλλήλων αποτελεί βασικό πρόβλημα της λειτουργίας τους, μόνιμη παθογένεια του συστήματος απονομής Δικαιοσύνης και ανασταλτικός παράγοντας της επιτάχυνσης απονομής της.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι:

α) Στην Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, από τους υπηρετούντες εισαγγελικούς λειτουργούς, πέντε (5) Εισαγγελείς Εφετών και έξι (6) Αντεισαγγελείς Εφετών είναι αποσπασμένοι σε διάφορες υπηρεσίες. Στην ίδια Εισαγγελία, από τις προβλεπόμενες εκατόν τριάντα εννιά (139) οργανικές θέσεις δικαστικών υπαλλήλων, παραμένουν κενές οι σαράντα επτά (47), δηλαδή ποσοστό μεγαλύτερο του 1/3 της

δυναμικότητάς της.

β) Στην Εισαγγελία Εφετών Θεσσαλονίκης, από τις προβλεπόμενες εξήντα πέντε (65) οργανικές θέσεις δικαστικών υπαλλήλων, παραμένουν κενές οι τριάντα επτά (37), δηλαδή ποσοστό μεγαλύτερο του 1/2 της δυναμικότητάς της.

γ) Στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών, από τις προβλεπόμενες εκατόν σαράντα τέσσερις (144) οργανικές θέσεις εισαγγελικών λειτουργών, ένδεκα (11) παραμένουν κενές, ενώ δεκαέξι (16) εισαγγελικοί λειτουργοί έχουν αποσπαστεί σε διάφορες υπηρεσίες και επιπλέον εννιά (9) εισαγγελικοί λειτουργοί τελούν σε άδεια (αναρρωτική ή κηρύσεως ή ανατροφής τέκνου), δηλαδή παραμένουν ουσιαστικά κενές οι τριάντα έξι (36) εξ αυτών, ποσοστό που ισούται με το 1/4 της δυναμικότητάς της. Στην ίδια εισαγγελία από τις προβλεπόμενες πεντακόσιες τριάντα οκτώ (538) οργανικές θέσεις δικαστικών υπαλλήλων, υπηρετούν πραγματικά τριακόσιοι τριάντα εννιά (339) και παραμένουν κενές οι εκατόν ενενήντα εννιά (199) θέσεις.

δ) Στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης, από τις προβλεπόμενες τριάντα επτά (37) θέσεις εισαγγελικών λειτουργών, τρεις (3) παραμένουν κενές, ενώ δυο (2) εισαγγελικοί λειτουργοί έχουν αποσπαστεί σε άλλη υπηρεσία και επιπλέον τρεις (3) εισαγγελικοί λειτουργοί τελούν σε άδεια (αναρρωτική ή κηρύσεως ή ανατροφής τέκνου), δηλαδή παραμένουν ουσιαστικά κενές οι οκτώ (8) εξ αυτών, ποσοστό που αντιστοιχεί στο 1/5 της δυναμικότητάς της.

Στην ίδια Εισαγγελία από τις προβλεπόμενες εκατόν ογδόντα τρεις (183) οργανικές θέσεις δικαστικών υπαλλήλων, υπηρετούν εκατόν δέκα επτά (117) δικαστικοί υπάλληλοι, ενώ δέκα (10) δικαστικοί υπάλληλοι έχουν αποσπαστεί σε άλλες υπηρεσίες, δυο (2) δικαστικοί υπάλληλοι απουσιάζουν με μακροχρόνια άδεια και πενήντα τέσσερις (54) θέσεις παραμένουν κενές, ποσοστό δηλαδή που αντιστοιχεί στο 1/3 περίπου της δυναμικότητάς της.

ε) Στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Πειραιά, από τις προβλεπόμενες είκοσι τρεις (23) θέσεις εισαγγελικών λειτουργών, δυο (2) παραμένουν κενές, ενώ τρεις (3) εισαγγελικοί λειτουργοί απουσιάζουν με άδεια, δηλαδή παραμένουν ουσιαστικά κενές οι πέντε (5) εξ αυτών, ποσοστό που αντιστοιχεί στο 1/4 περίπου της δυναμικότητάς της.

Στην ίδια εισαγγελία από τις προβλεπόμενες εκατόν είκοσι μία (121) οργανικές θέσεις δικαστικών υπαλλήλων, υπηρετούν πραγματικά εξήντα δυο (62) δικαστικοί υπάλληλοι και παραμένουν κενές οι πενήντα επτά (57) θέσεις, ποσοστό που ισούται με το 1/2 περίπου της δυναμικότητάς της.

Από τα παραπάνω ενδεικτικά αναφερόμενα καθίσταται προφανές ότι η διεκπεραίωση του διαρκώς αυξανόμενου αριθμού υποθέσεων που εισέρχονται καθημερινά στις εισαγγελίες, καθίσταται ιδιαίτερα δυσχερής έως αδύνατη, όταν ο αριθμός των υπηρετούντων σε αυτές εισαγγελικών λειτουργών και δικαστικών υπαλλήλων περιορίζεται κατά τα ανωτέρω ποσοστά.

Για την κατά ένα μέρος κάλυψη των κενών οργανικών θέσεων των εισαγγελικών λειτουργών έχουμε ζητήσει από το αρμόδιο Υπουργείο Δικαιοσύνης και ζητούμε και πάλι την αύξηση των οργανικών θέσεων των αντεισαγγελέων πρωτοδικών κατά δεκαπέντε (15) θέσεις, με αντίστοιχη αύξηση του αριθμού των εισακτέων της Κατεύθυνσης Εισαγγελέων της ΕΣΔΙ στον αμέσως επόμενο διαγωνισμό, που έχει ήδη προκηρυχθεί.

Περαιτέρω, για να εξασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία των εισαγγελιών και γενικά των δικαστηρίων της χώρας, θα πρέπει άμεσα να γίνουν προσλήψεις δικαστικών υπαλλήλων αφού, εκτός των παραπάνω ενδεικτικά αναφερόμενων, σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της ΟΔΥΕ,

σε όλη τη χώρα, επί προβλεπόμενων συνολικά 8.769 οργανικών θέσεων δικαστικών υπαλλήλων, όλων των κλάδων και κατηγοριών, υπηρετούν τώρα 5.966 δικαστικοί υπάλληλοι και υφίστανται 2.803 κενές θέσεις, ποσοστό που ανέρχεται στο 1/3 περίπου των προβλεπόμενων θέσεων.

II. Θεωρούμε επιτακτική την ανάγκη αποποινικοποίησης παραβατικών κοινωνικών συμπεριφορών ήσσονος σημασίας, που προβλέπονται σε ειδικούς ποινικούς νόμους, οι οποίες θα μπορούσαν να ρυθμιστούν αποτελεσματικά με διοικητικές διαδικασίες (κυρώσεις και πρόστιμα), ώστε αφενός μεν να αποφεύγεται ο ηθικός στιγματισμός των πολιτών, αφετέρου δε να αποσυμφορηθούν τα πινάκια των δικαστηρίων. Άλλωστε, από το έτος 2005, κάθε διετία περίπου, με διατάξεις νόμων [τελευταίος ο ν. 4689/2020], με τις οποίες, όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται, σκοπείται η επιτάχυνση απονομής της ποινικής δικαιοσύνης, αφενός μεν παραγράφεται το αξιόποινο και παύει η δίωξη των πλημμελημάτων, κατά των οποίων ο νόμος, ως κύρια ποινή, απειλεί ποινή φυλάκισης μέχρι ένα (1) έτος ή χρηματική ποινή ή παροχή κοινωφελούς εργασίας ή σωρευτικά κάποιες από τις παραπάνω ποινές, αφετέρου δε κύριες ποινές φυλάκισης διάρκειας μέχρι έξι (6) μηνών, χρηματικές ποινές και ποινές παροχής κοινωφελούς εργασίας, που έχουν επιβληθεί με αποφάσεις, οι οποίες έχουν εκδοθεί και δεν έχουν καταστεί αμετάκλητες και οι ποινές αυτές δεν έχουν εκτιθεί με οποιονδήποτε τρόπο, μέχρι τη δημοσίευση του νόμου, παραγράφονται και δεν εκτελούνται, υπό τον όρο ότι ο καταδικασθείς δεν θα τελήσει μέσα σε δύο (2) έτη από τη δημοσίευση του νόμου νέα αξιόποινη πράξη από δόλο, για την οποία θα καταδικαστεί αμετάκλητα οποτεδήποτε σε ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη των έξι (6) μηνών. Στην ουσία δηλαδή, παραγράφεται το αξιόποινο πολλών πλημμελημάτων και παραγράφονται επιβληθείσες ποινές, αφού όμως προηγουμένως έχει κινητοποιηθεί όλος ο μηχανισμός απονομής της ποινικής δικαιοσύνης (προανακριτικοί υπάλληλοι, εισαγγελείς, δικαστήρια κλπ.). Αν δε εξακολουθήσει αυτή η πρακτική, εύλογα αναρωτιέται κάποιος για τους λόγους διατήρησης, ως ποινικών αδικημάτων, κάποιων εκ των πράξεων αυτών.

III. Απαραίτητη κρίνεται η συνέχιση και ολοκλήρωση της ψηφιοποίησης των διαδικασιών απονομής της δικαιοσύνης και η κάλυψη των βασικών αναγκών σε υλικοτεχνική υποδομή στα δικαστικά μέγαρα της χώρας. Ακόμη και σήμερα παρατηρείται το απαράδεκτο φαινόμενο δίκες να διεξάγονται σε παντελώς ακατάλληλους χώρους δικαστικών καταστημάτων, πρόβλημα το οποίο αναδείχθηκε περισσότερο στην περίοδο της πανδημίας.

IV. Φρονούμε, τέλος, ότι θα πρέπει να θεσπιστεί και πάλι πρόγραμμα εθελούσιας εξόδου δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών, οι οποίοι αποδεδειγμένα αδυνατούν να ασκήσουν τα καθήκοντά τους για λόγους ψυχικής ή σωματικής υγείας (βλ και Ν. 3630/2008).

Συμπερασματικά, η έλλειψη ανθρωπίνου δυναμικού, σε συνδυασμό με τη συσσώρευση υποθέσεων, που δεν θα έπρεπε να έχουν ποινικό χαρακτήρα και οι συνεχείς τροποποιήσεις δικονομικών και ουσιαστικών ποινικών διατάξεων, δημιουργούν ένα πολυδαίδαλο τοπίο που επιτείνει το πρόβλημα της καθυστέρησης της απονομής της Ποινικής Δικαιοσύνης. Παρακαλούμε να λάβετε υπόψη Σας τις παραπάνω ενδεικτικά αναφερόμενες προτάσεις μας και, εφόσον Συμφωνείτε με αυτές, υπό τη θεσμική Σας ιδιότητα να Συμβάλετε στην ικανοποίησή τους από την Πολιτεία.

Εορτασμός του προστάτη της Δικαιοσύνης Αγίου Διονυσίου του Αρεοπαγίτη

Πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα 3/10/2022, στο Μητροπολιτικό Ναό Αθηνών, Θεία Λειτουργία και Ευχαριστήρια Δοξολογία για την 35η Επέτειο Πανελλήνιου Εορτασμού του Αγίου Διονυσίου του Αρεοπαγίτη, προστάτη του Δικαστικού Σώματος, χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Νέας Ιωνίας, Φιλαδελφείας, Ηρακλείου και Χαλκηδόνος κ. Γαρθιήλ. Εκ μέρους των Δικαστικών Ενώσεων, που διοργάνωσαν την εκδήλωση, απηύθυνε χαιρετισμό ο Πρόεδρος της Ένωσης Δικαστικών Λειτουργών Ελεγκτικού Συνεδρίου, κ. Δημήτριος Τσακανίκας. Ακολούθησε πολιτιστική εκδήλωση στην Παλαιά Βουλή, την οποία συντόνισε η πρόεδρος της ΕνΔΕ κ. Μαργαρίτα Στενιώτη.

Τις εκδηλώσεις τίμησαν με την παρουσία τους ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Υφυπουργός Δικαιοσύνης, εκπρόσωποι των πολιτικών κομμάτων της Βουλής των Ελλήνων, η ηγεσία των Ανωτάτων Δικαστηρίων της Χώρας, της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου, της Γενικής Επιτροπείας της Επικράτειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, της Γενικής Επιτροπείας της Επικράτειας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων και του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ο Περιφερειάρχης Αττικής και ο Δήμαρχος Αθηναίων, εκπρόσωπος του Αρχηγού της ΕΛ.ΑΣ, ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Δικαιοσύνης και πλήθος δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών και δικηγόρων.

Στην εκδήλωση που ακολούθησε της δοξολογίας και έλαβε χώρα στο χώρο της Παλαιάς Βουλής ο Πρόεδρος της Ένωσης μας απεύθυνε τον ακόλουθο χαιρετισμό:

Χαιρετισμός που απηύθυνε κατά τον εορτασμό του Αγίου Διονυσίου του Αεροπαγίτη, ο Πρόεδρος της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος, εκ μέρους όλων των Δικαστικών Ενώσεων, στην αίθουσα Γερουσίας της Παλαιάς Βουλής.

Κύριε Υπουργέ Δικαιοσύνης

- Κύριε βουλευτά, εκπρόσωπε του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων
- Σεβασμιότατε Μητροπολίτη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιερόθεε, εκπρόσωπε του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμου
- Κύριε εκπρόσωπε του αρχηγού της Μείζονος Αντιπολίτευσης
- Κυρίες εκπρόσωποι των αρχηγών των πολιτικών κομμάτων
- Κύριε Υφυπουργέ Δικαιοσύνης
- Κυρία Πρόεδρε του Συμβουλίου της Επικρατείας
- Κυρία Πρόεδρε του Αρείου Πάγου
- Κύριε Πρόεδρε του Ελεγκτικού Συνεδρίου
- Κύριε Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου
- Κύριε Γενικό Επίτροπε Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου
- Κύριε Γενικό Επίτροπε της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων
- Κυρία Πρόεδρε του Νομικού συμβουλίου του Κράτους
- Κύριε Περιφερειάρχη Αττικής
- Κύριε Δήμαρχε Αθηναίων
- Κύριε εκπρόσωπε του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας
- Κύριε Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης
- Κύριε Πρώην Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης



- Κύριε Πρόεδρε του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά, εκπρόσωπε του Προέδρου της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας
- Κύριε Πρόεδρε του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου Εφετείων Αθηνών, Πειραιώς, Αιγαίου και Δωδεκανήσων
- Κύριε Πρόεδρε της Ένωσης Ελλήνων Ποινικολόγων
- Κύριε Πρόεδρε της Ένωσης Ποινικολόγων και Μαχόμενων δικηγόρων
- Αξιότιμοι προσκεκλημένοι
- Αγαπητοί συνάδελφοι

Οι δικαστικές ενώσεις σας ευχαριστούν που τιμάτε με την παρουσία σας τη σημερινή εκδήλωση για την 35η επέτειο του Πανελλήνιου Εορτασμού του Αγίου Διονυσίου του Αρεοπαγίτη, προστάτη του δικαστικού σώματος, του οποίου τις τάξεις λάμπρυνε. Μιας εξέχουσας προσωπικότητας, με σοφία και σύνεση ταυτισμένη με το αίσθημα της δικαιοσύνης, μέλους της Βουλής του Αρείου Πάγου, Ανωτάτου Δικαστηρίου της αρχαίας Αθήνας, επισκόπου και πολιούχου της πόλης των Αθηνών.

Σήμερα όμως και ο νομικός κόσμος της χώρας, έχει επίσημα τη γιορτή του, αφού η 3η Οκτωβρίου καθορίστηκε ως ημέρα της Δικαιοσύνης και ως ημέρα υποχρεωτικής αργίας για τις δικαστικές υπηρεσίες και τα δικαστήρια.

Η Δικαιοσύνη υπηρετείται από ανθρώπους, που επέλεξαν το δύσκολο και μοναχικό, πολλές φορές, δρόμο του αγώνα για την προστασία και διαφύλαξη των ατομικών δικαιωμάτων, αναμετρώμενοι καθημερινά με νομικά και ουσιαστικά διλήμματα.

Και αποτελεί η σημερινή μέρα, πρόσκληση και πρόκληση ταυτόχρονα για όλους τους δικαστικούς λειτουργούς, αλλά και τους εν γένει λειτουργούς της Δικαιοσύνης, όλους εμάς που «διακονούμε» τη δικαιοσύνη, ο καθείς εφ'ώ ετάχθη, να αναλογιστούμε το βάρος της ευθύνης που φέρουμε, υπηρετώντες τον ύψιστο αυτό θεσμό.



ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΕΝΩΣΗ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Ευάγγελος Μπακέλας, Εισαγγελέας Εφετών

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΥΛΗΣ: Σπυρίδων Παππάς, Αντεισαγγελέας Εφετών,

Θεολόγος Δελλήβης - Δομένικος, Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών

ΓΡΑΦΕΙΑ: Δικαστήρια πρώην Σχολής Ευελπίδων

• Κτίριο 16 • Γραφείο 204

ΤΗΛ.: 213 21 56 254

E-MAIL: eisag@otenet.gr

ΕΚΔΟΣΗ-ART DIRECTION-DTP-ΕΚΤΥΠΩΣΗ:

LERIDIS PRINTING SOLUTIONS

Από τις συνταγματικές λειτουργίες ενός κράτους δικαίου, η δικαστική έχει ως καθήκον της να υπηρετεί τη Δικαιοσύνη. Η Δικαιοσύνη, ως ιδέα και ως πράξη, είναι η ωραιότερη λειτουργία της ανθρωπότητας, γιατί οι αρχές της ορίζουν, αλλά και προάγουν τους βασικούς όρους δομής και λειτουργίας της κοινωνίας και αφορούν στους βασικούς της θεσμούς. Δεν αποτελεί μόνο τη βασική αρχή της Δημοκρατίας, αλλά τον θεμέλιο λίθο κάθε κοινωνίας, την πρωταρχική αρχή των κοινωνικών θεσμών, καθώς προστατεύει τους θεσμούς και από αυθαίρετες διακρίσεις ανάμεσα σε πρόσωπα, κατανέμει δικαιώματα και υποχρεώσεις. Υψώνεται ως εγγυητής της ισονομίας, της ισοπολιτείας και της ελευθερίας.

Οι έννοιες του δικαίου και του αδικού απασχολούσαν τους ανθρώπους από τις πρώιμες κοινωνίες, τότε που η αρχή που διέπει τις ανθρώπινες σχέσεις και απέτρεπε τους ανθρώπους από αντικοινωνικές και άδικες πράξεις, ήταν η Αιδώς. Συναντούμε την έννοια της Δικαιοσύνης, στο πέρασμα από τον «πολιτισμό της Αιδούς» στον «πολιτισμό της Δίκης», στον ποιητή Θέογνι, τον 6ο αιώνα. Καθήκον της να ευνοεί τους δικαίους και να τιμωρεί τους αδικούς. Έτσι συμβαδίζει με την ειρήνη, τη σταθερότητα και την ισότητα. Ο Πίνδαρος τη χαρακτηρίζει «ασφαλές θεμέλιο των πόλεων» (βάθρον πολίων ασφαλές Δίκαι).

Η Δικαιοσύνη, κατά τον Αριστοτέλη, είναι αρετή και μάλιστα ένα από τα τέσσερα είδη της τέλει αρετής. Οι υπόλοιπες τρεις αρετές είναι η φρόνηση, δηλαδή ο ορθός νους, η ανδρεία, δηλαδή το να αγωνίζεται κανείς κατά των κινδύνων και να μην τρέπεται σε φυγή και η σωφροσύνη, η δηλαδή το να λειτουργεί κάποιος με σύνεση και αυτοσυγκράτηση και να μην υποδουλώνεται από τις επιθυμίες του. Προσδοκούν οι πολίτες και πρέπει, ιδανικά, αυτές οι αρετές να χαρακτηρίζουν το δικαστικό λειτουργό, αλλά και επιστημονική επάρκεια, δίκαιη κρίση, ανεξαρτησία, αμεροληψία, ανθρώπινο πρόσωπο και επιείκεια στην απονομή του δικαίου.

Επιδίωξη των δικαστικών ενώσεων, σε συνεργασία με το σύνολο όσων υπηρετούν τη δικαιοσύνη, είναι η εξασφάλιση των προϋποθέσεων, οι οποίες θα μας βοηθούν να ανταποκρινόμαστε σ αυτές τις προσδοκίες.

Η εδραίωση του κράτους δικαίου και της κοινωνικής ειρήνης, αλλά και η οικονομική ανάπτυξη της χώρας σε ένα δημοκρατικό πολίτευμα, δεν μπορεί να νοηθεί χωρίς ορθή και αποτελεσματική λειτουργία της Δικαιοσύνης. Αποτελεί καθολικό αίτημα, στο σύγχρονο κράτος, η δικαιοσύνη να είναι ακηδεμόνευτη, αμερόληπτη και αποτελεσματική. Η ευρυθμία της Δικαιοσύνης λειτουργεί ως προϋπόθεση μιας ευνομούμενης πολιτείας. Για να επιβιώσει η ευρυθμία που θα οδηγήσει στην ευνομία, χρειάζεται κυριαρχία του ποιοτικού στοιχείου και ισόρροπη επιδίωξη επιτάχυνσης της διαδικασίας, αλλά και αποτελεσματική προστασία όλων των θεσμικών εγγυήσεων.

Το σύστημα απονομής της δικαιοσύνης κρίνεται από την αποτελεσματικότητά του, με κύρια έκφραση την ταχύτητα στην απονομή της, από την ανεξαρτησία και από την ποιότητα. Αυτά τα κριτήρια αποτελούν κύρια στοιχεία ενός ορθού, λειτουργικού και αποτελεσματικού συστήματος δικαιοσύνης.

Αναμφίβολα όμως στη χώρα μας, στο χώρο της δικαιοσύνης, παρά τις πολλές προσπάθειες, εξακολουθούν να υφίστανται μεγάλα και χρόνια προβλήματα, όπως αυτό της καθυστέρησης απονομής της, στην οποία συμβάλλουν πολλοί παράγοντες, με κύριο την υπερβολική επιβάρυνση των δικαστηρίων. Οι νομοθετικές παρεμβάσεις, ιδίως όταν είναι αποσπασματικές, αποδεικνύονται κατά κανόνα αναποτελεσματικές και έτσι δεν προσφέρουν στη μείωση του χρόνου εκδίκασης των υποθέσεων. Πράγματι η Δικαιοσύνη σήμερα δεν είναι τόσο αποτελεσματική, όσο θα ήθελαν οι πολίτες, αλλά και όλοι εμείς που την υπηρετούμε.

Διαχρονικό αίτημα όλων αποτελεί η επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης, ζήτημα το οποίο συνιστά απαραίτητη προϋπόθεση για την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος απονομής της και την απόλαυση από τους πολίτες του συνταγματικού δικαιώματος παροχής δικαστικής προστασίας (άρθρο 20 παρ.1 Συντάγματος). Η καθυστερημένη απονομή της δικαιοσύνης κλονίζει την αποτελεσματικότητά της.

Σήμερα, λόγω της εφαρμογής, για μεγάλο χρονικό διάστημα, των μέτρων για τον περιορισμό της εξάπλωσης του κορονοϊού Covid-19, έχει διαμορφωθεί μια δυσχερώς αντιμετωπίσιμη κατάσταση. Αν δε συνδυάσουμε τους μεγάλους αριθμούς εκκρεμών υποθέσεων, με την κατάσταση που επικρατεί στα

δικαστήρια, από άποψη κτιριακών υποδομών, υποτυπώδους μηχανοργάνωσης, το φόρτο εργασίας των δικαστικών λειτουργών, την έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής, καθώς και την έλλειψη προσωπικού, που δυσχεραίνει την καθημερινότητα δικαστικών λειτουργών, δικηγόρων, δικαστικών υπαλλήλων, αλλά και των πολιτών που καλούνται και αναγκαστικά προσέρχονται στα δικαστήρια, δεν προβλέπεται άμεση βελτίωση της κατάστασης.

Η ταχεία και αποτελεσματική απονομή δικαίου είναι αναγκαία, χωρίς βέβαια οποιαδήποτε έκπτωση δικαιωμάτων των πολιτών. Στο μέτρο που πηγή όλων των εξουσιών είναι ο λαός, καμιά κρατική εξουσία, ούτε και η δικαστική, δεν είναι ανέλεγκτη στην άσκησή της. Η κριτική των δικαστικών αποφάσεων είναι επιτρεπτή και ωφέλιμη, υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι δεν αποτελεί επέμβαση στο έργο του δικαστή και προσπάθεια επηρεασμού της δικαιοδοτικής του κρίσης. Όμως συχνά παρατηρείται οικειοποίηση του έργου της δικαιοσύνης από αυτόκλητους «δικαστές» και «λαϊκά δικαστήρια», που συγκροτούνται από επιτήδειους, χωρίς κανένα απολύτως θεσμικό ρόλο, με μεγαλύτερη ή μικρότερη κοινωνική επιρροή, εκφραστές αυθαίρετων θεωριών και προσωπικών απόψεων και πολλές φορές επικίνδυνων για την καθοδήγηση της κοινωνίας. Μιας κοινωνίας που σε πολλές περιπτώσεις, εύκολα υιοθετεί αυτές τις «θεωρίες». Προς εξυπηρέτηση δε αυτών των θεωριών προβάλλεται, στο δημόσιο διάλογο, η άποψη ότι οι δικαστικές αποφάσεις πρέπει να είναι σύμφωνες με ή και μόνο με το λεγόμενο «κοινό» περί δικαίου αίσθημα, με την έννοια που του προσδίδουν κατά περίπτωση οι ίδιοι. Όμως, αυτό δεν έχει σχέση με την αποδεκτή και επωφελή κριτική των δικαστικών αποφάσεων και εύλογα αναρωτιέται ο καθένας μας:

- από ποιόν εκφράζεται αυτό το «κοινό» αίσθημα;

- σε μια δημοκρατική κοινωνία, μια δικαστική κρίση μπορεί να εκδίδεται από μη θεσμικά όργανα, από τρίτους, οι οποίοι, στις περισσότερες των περιπτώσεων, δεν έχουν καν γνώση του θέματος και των στοιχείων και

- τί θα συμβεί, αν υπάρχει διάσταση μεταξύ του «κοινού» περί δικαίου αισθήματος και της δικαστικής απόφασης; Τί θα επικρατήσει;

Η απάντηση είναι απλή και αυτονόητη. Η επίκληση αυτής της αόριστης έννοιας, του «κοινού» περί δικαίου αισθήματος, γίνεται συνήθως με σκοπό να μετριάσει ή και να εξουδετερώσει τις συνέπειες της δικαστικής κρίσης, η δε ενδεχόμενη επικράτησή του απειλεί καίρια την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, καθώς την καλεί να αφουγκράζεται πρόσωπα, τα οποία επιχειρούν ακόμη και να τη χειραγωγήσουν και να συντονίζουν τις ενέργειές της με την εικαζόμενη βούληση μίας θολής πλειοψηφίας ή και μιας δήθεν πλειοψηφίας.

Η ορθή δικανική κρίση δεν ταυτίζεται πάντοτε και αναγκαστικά με τις όποιες πλειοψηφίες διαμορφώνονται στην κοινή γνώμη, αλλά οφείλει να προστατεύει τα δικαιώματα όσων έχουν θιγεί.

Οι δικαστές, με εξασφαλισμένη συνταγματικά την προσωπική τους ανεξαρτησία, απονέμουν δικαιοσύνη τηρώντας το Σύνταγμα, τους νόμους που είναι σύμφωνοι με αυτό και τη συνείδησή τους. Δεν υποχρεούνται να ταυτίζονται και να ακολουθούν την πλειοψηφία της κοινής γνώμης, η οποία άλλωστε εύκολα μπορεί να μεταβληθεί. Δεν υποκύπτουν σε πιέσεις, ούτε δέχονται οδηγίες και αγνοούν τυχόν υποδείξεις, από όποια πηγή και αν αυτές προέρχονται.

Με αφορμή τη σημερινή γιορτή, οι δικαστικές ενώσεις, τις οποίες έχω την τιμή να εκπροσωπώ, διαβεβαιώνουμε και πάλι ότι διαρκής στόχος και επιδίωξή μας είναι, η δικαιοσύνη στη χώρα μας να εκπληρώνει την αποστολή της ως οχυρό και προπύργιο της Δημοκρατίας, ως θεματοφύλακας της κοινωνικής ειρήνης, της ασφάλειας των πολιτών και της ικανοποίησης του συνταγματικού δικαιώματος για ορθή, ταχεία και ποιοτική απονομή του δικαίου και παροχή εννόμου προστασίας. Οι δικαστικοί λειτουργοί προασπίζουν το δίκαιο, θεσμικά και ουσιαστικά, αναδεικνύοντας τη Δικαιοσύνη ως μοχλό εδραίωσης του Κράτους Δικαίου.

Ευχόμαστε, ο Άγιος Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης, να φωτίζει τη σκέψη, το λόγο και τις πράξεις μας, να είναι οδηγός στην ορθή εξάσκηση του λειτουργήματός μας και το φωτεινό παράδειγμά του να γίνεται εφελτήριο για προσωπική βελτίωση του καθενός μας, ώστε να υπηρετούμε μία Δικαιοσύνη που σέβεται και τιμά τον άνθρωπο και να φέρουμε σε πέρας τη δύσκολη αποστολή μας, ως υπηρετούντες τη δικαιοσύνη.

Χρόνια πολλά σε όλους.

«Επιστημονικό Συνέδριο Στη Σύρο (1-2/7/2022) με θέμα: Θέματα πρακτικής εφαρμογής των νέων κωδίκων (ΠΚ και ΚΠΔ) μετά και τις νέες τροποποιήσεις»

Η Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος συνεχίζοντας την παράδοση πραγματοποίησης επιστημονικών εκδηλώσεων υψηλού κύρους, που προάγουν το επίπεδο των Εισαγγελέων και κατ' αποτέλεσμα την ποινική δικαιοσύνη, διοργάνωσε με ιδιαίτερη επιτυχία στην Ερμούπολη Σύρου, το διήμερο 1 και 2 Ιουλίου 2022, σε συνεργασία με το Δικηγορικό Σύλλογο Σύρου και υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου και του Δήμου Σύρου - Ερμούπολης, επιστημονικό συνέδριο με θέμα: «Θέματα πρακτικής εφαρμογής των νέων κωδίκων (ΠΚ και ΚΠΔ) μετά και τις νέες τροποποιήσεις».

Χαιρετισμός Ευάγγελου Μπακέλα, Προέδρου ΕΕΕ

Κυρίες και κύριοι αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου
Κύριε Πρόεδρε του Δικηγορικού Συλλόγου Σύρου
Κύριε Αντιπεριφερειάρχη Κυκλάδων
Κυρία Αντιδήμαρχε Ερμούπολης - Σύρου
Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι εισαγγελείς, δικαστές και δικηγόροι

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος σας καλωσορίζω στο διήμερο επιστημονικό συνέδριο, που συνδιοργανώνει η Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος και ο Δικηγορικός Σύλλογος Σύρου με θέμα: «Θέματα πρακτικής εφαρμογής των νέων κωδίκων (Π.Κ. και ΚΠΔ) μετά και τις νέες τροποποιήσεις».

Συμπληρώνονται σήμερα τρία ακριβώς χρόνια από την έναρξη ισχύος των νέων κωδίκων (ΠΚ και ΚΠΔ) και στο διάστημα αυτό κρίθηκαν αναγκαίες και επήλθαν πολλές και συνεχείς τροποποιήσεις επιμέρους διατάξεών τους, που αφενός μεν διόρθωσαν κάποιες αστοχίες των κωδίκων, πλην όμως προκαλούν στους εφαρμοστές του δικαίου ζητήματα, ως προς την εφαρμοστέα σε κάθε περίπτωση διάταξη από τις πολλές που ίσχυαν.



Είναι αλήθεια ότι ο νέος κώδικας προκάλεσαν, με τις τομές που επιχειρήσαν, πολλές επιστημονικές συζητήσεις. Εκφράζονται απόψεις που επικροτούν τις νέες επιλογές του νομοθέτη, αλλά και πολλοί προβληματισμοί γι αυτές. Στο πεδίο αυτό η Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος είναι παρούσα και προσπαθεί να συμβάλλει στον εμπλουτισμό των γνώσεων και τη συνεχή ενημέρωση των συναδέλφων σε συναφή προς την άσκηση των καθηκόντων τους θέματα και να παρέχει ευκαιρίες για να προάγεται ο επιστημονικός διάλογος, που είναι ο ασφαλέστερος τρόπος να υπηρετεί κανείς τη νομική επιστήμη.

Το διοικητικό συμβούλιο της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος καταβάλλει κάθε προσπάθεια να συνδράμει με κάθε τρόπο τα μέλη της, αλλά και, σαν

επιστημονικό σωματείο, να έχει η ένωση μας δυναμική παρουσία στη διαμόρφωση και την ανάπτυξη του επιστημονικού διαλόγου, στον οποίο, είναι αναγκαίο να συμμετέχουν όχι μόνο οι εισαγγελικοί-δικαστικοί λειτουργοί, αλλά και οι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι και οι δικηγόροι, ώστε και τα προβλήματα να αναδεικνύονται, αλλά και οι εφικτές λύσεις να παρουσιάζονται.

Έτσι, σχετικά με θέματα που ανακύπτουν κατά την πρακτική εφαρμογή των νέων κωδίκων έχουμε διοργανώσει μέχρι σήμερα οκτώ επιστημονικές εκδηλώσεις, διαδικτυακές, αλλά και με φυσική παρουσία, με συνδιοργανωτές όλες τις νομικές σχολές των πανεπιστημίων της χώρας και την ολομέλεια των προέδρων των δικηγορικών συλλόγων της χώρας.

Κλείνουμε τη φετινή δικαστική χρονιά με αυτό το διήμερο επιστημονικό συνέδριο με που συνδιοργανώνουμε εδώ, στη φιλόξενη Σύρο, με το Δικηγορικό Σύλλογο Σύρου.

Η ιδιαίτερα επίκαιρη και ενδιαφέρουσα θεματολογία του συνεδρίου, η επιστημονική κατάρτιση των προεδρευόντων και των εισηγητών έγκριτων εισαγγελικών λειτουργών και καθηγητών πανεπιστημίων, οι οποίοι θα μας εισάγουν στους σχετικούς προβληματισμούς και με την παρουσία τους μας τιμούν σήμερα και προσδίδουν στην εκδήλωση ιδιαίτερο επιστημονικό κύρος και η αναμενόμενη ενεργός συμμετοχή όλων, στις συζητήσεις που θα ακολουθήσουν, αποτελούν εγγύηση για την επιτυχία του.

Ευχαριστούμε τον Πρόεδρο της σημερινής ενότητας με θέμα «Πρακτικά ζητήματα από την εφαρμογή του Ποινικού Κώδικα», κ. Δημήτριο Ασπρογέρακα, Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, ο οποίος σημειωτέον έχει διατελέσει και Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος, με επιτυχή θητεία και τους εισηγητές, τον κ. Αριστοτέλη Χαραλαμπίκη, Καθηγητή της Νομικής Σχολής του Δ.Π.Θ, και τις συναδέλφους, την κ. Μαρία Τιντικάκη, Εισαγγελέα Εφετών, την κ. Ολυμπία Λαμπροπούλου, Εισαγγελέα Πρωτοδικών, Διευθύνουσα την Εισαγγελία Πρωτοδικών Σύρου και την κ. Αγγελική Τριανταφύλλου, Εισαγγελέα Πρωτοδικών, Εισαγγελέα Ανηλίκων Αθηνών, όπως και τον Πρόεδρο της αυριανής ενότητας με θέμα: «Πρακτικά ζητήματα από την εφαρμογή του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας κ. Άγγελο Καμηλάρη, Εισαγγελέα Εφετών, Διευθύνοντα την Εισαγγελία Εφετών Θεσσαλονίκης, ο οποίος υπηρέτησε ως Διευθύνων την Εισαγγελία Εφετών Αιγαίου επί τέσσερα χρόνια και τους εισηγητές, τον κ. Λάμπρο Μαργαρίτη, Καθηγητή της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ και τους συναδέλφους, την κ. Μαρία Γκανέ, Εισαγγελέα Εφετών, Διευθύνουσα την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, τον κ. Γεώργιο Μπισμπίκη, Εισαγγελέα Εφετών, Διευθύνοντα την Εισαγγελία Εφετών Πατρών και κ.



Άννα Καραμόσχογλου, Αντεισαγγελέα Εφετών.

Ευχαριστούμε ιδιαίτερα τον Πρόεδρο του Δ.Σ. του Δικηγορικού Συλλόγου Σύρου κ. Κωνσταντίνο Φιφλή και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου, οι οποίοι παρά το επιβαρυνόμενο πρόγραμμά τους, με προθυμία και ιδιαίτερη χαρά δέχτηκαν να αφιερώσουν και αυτοί πολύτιμο χρόνο, να συνεργαστούμε και να συνδιοργανώσουμε το επιστημονικό αυτό συνέδριο και να μας φιλοξενήσουν στην όμορφη Σύρο.

Ευχαριστούμε επίσης τον κ. Περιφερειάρχη Νοτίου Αιγαίου κ. Χατζημάρκο, τον κ. Αντιπεριφερειάρχη Κυκλάδων κ. Λεονταρίτη και τον Δήμαρχο Ερμούπολης Σύρου κ. Λειβαδάρα, για τη φιλοξενία και τη συνεισφορά τους στη διοργάνωση του συνεδρίου.

Εκφράζουμε επίσης τις ευχαριστίες μας προς τους Διευθύνοντες τους εδώ δικαστικούς σχηματισμούς, το Εφετείο και την Εισαγγελία Εφετών Αιγαίου και την Εισαγγελία Πρωτοδικών Σύρου για την πολύτιμη και καθοριστική συμβολή τους στη διοργάνωση του συνεδρίου.

Τελειώνοντας, θα ήταν παράλειψή μου να μην ευχαριστήσω τα μέλη του Δ.Σ. της Ε.Ε.Ε. για τη συμβολή τους.

Σας ευχαριστώ όλους για την παρουσία σας και εύχομαι καλή επιτυχία στις εργασίες του συνεδρίου.



Χαιρετισμός κατά την ορκωμοσία των Σπουδαστών της Κατεύθυνσης Εισαγγελέων της 27ης Εκπαιδευτικής Σειράς της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών

ΠΡΟΣ ΝΕΟΥΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΙΣ

Δημητρίου Παπαγεωργίου

Αντεισαγγελέως του Αρείου Πάγου

Εκπροσωπώντας τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου κ. Βασίλειο Πλιώτα, αλλά και ως πρώην Διευθυντής της Κατεύθυνσης Εισαγγελέων στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών, αισθάνομαι ιδιαίτερη χαρά, που σήμερα βρίσκομαι κοντά σε σας, τους Σπουδαστές της Κατεύθυνσης Εισαγγελέων της 27ης Εκπαιδευτικής Σειράς, που πριν λίγο δώσατε τον καθιερωμένο όρκο.

Σας αξίζουν συγχαρητήρια, γιατί καταβάλατε μεγάλη προσπάθεια και πετύχατε στη δοκιμασία του εισαγωγικού διαγωνισμού.

Σας αξίζουν συγχαρητήρια και έπαινοι, γιατί συνειδητά επιλέξατε να προσφέρετε τις υπηρεσίες σας στη διακονία της Θέμιδας, πράγμα που σημαίνει ότι είστε αποφασισμένοι να αναλώσετε τον εαυτό σας στην άσκηση του Εισαγγελικού Λειτουργήματος. Η ευσυνείδητη εκτέλεση των εισαγγελικών καθηκόντων σας συχνά θα συναντά δυσχέρειες και θα απαιτεί αυταπάρνηση. Ωστόσο, θα σας προσφέρει και στιγμές χαράς και ηθικής ικανοποίησης και θα σας καταξιώνει ως λειτουργούς της Δικαιοσύνης, που μάχονται για την τήρηση της νομιμότητας και παρέχουν έννομη προστασία στον αδικούμενο πολίτη.

Σας εύχομαι λαμπρή συνέχεια στην προσπάθεια που ξεκινήσατε και επιτυχή φοίτηση στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών, η οποία θα σας προσφέρει την κατάλληλη προετοιμασία για να συμπληρώσετε την αναγκαία θεωρητική και πρακτική κατάρτιση και συνάμα να διαμορφώσετε από τώρα το δικαστικό ήθος, που πρέπει να χαρακτηρίζει τον Έλληνα Εισαγγελέα, αφομοιώνοντας και τηρώντας τη δικαστική δεοντολογία.

Σας εύχομαι να δικαιώσετε τις προσδοκίες της Πολιτείας και ημών των παλαιών συναδέλφων σας, οι οποίοι εκφράζουμε την ελπίδα και την αισιοδοξία μας για το καλύτερο μέλλον του Εισαγγελικού Κλάδου, έχοντας ένα όραμα για σας, τους αυριανούς νέους συναδέλφους: προσμένουμε από σας, τις νέες γενιές εισαγγελέων:

- Να διατηρείτε ακέραιο το ελεύθερο φρόνημα και τη δικαστική σας ανεξαρτησία, σεβόμενοι και τιμώντας συνάμα την εισαγγελική ιεραρχία.
- Να διακονείτε τη Θέμιδα με συμπεριφορά που θα χαρακτηρίζεται από θάρρος και όχι θράσος, από σθένος και αυτοπεποίθηση και όχι έπαρση, από

ευτολμία και όχι αλαζονεία, από πάθος για τη Δικαιοσύνη και όχι εμπάθεια για τον κατηγορούμενο, από σεμνότητα και διακριτική ευγένεια και όχι υπεροψία και αγένεια.

- Να ασκείτε το εισαγγελικό λειτουργήμα παρέχοντας έννομη προστασία στον έχοντα ανάγκη πολίτη και προσφέροντας τις ανθρώπινες δυνάμεις σας στο κοινωνικό σύνολο· έτσι θα αφήσετε τα θετικά σημάδια της παρουσίας σας στους τόπους, όπου θα υπηρετήσετε.
 - Να ορθώνετε το εισαγγελικό ανάστημα, όταν το Δίκαιο το επιβάλλει, απέναντι στους “επώνυμους”, πολιτικά ή οικονομικά ισχυρούς· ιδίως τότε αναδεικνύεται το εισαγγελικό σθένος, που χαρακτηρίζει τον ευσυνείδητο εισαγγελικό λειτουργό.
 - Να τηρείτε την εισαγγελική και δικαστική δεοντολογία απέναντι στους δικαστές, τους δικηγόρους, τους δικαστικούς υπαλλήλους και τους εν στενή εννοία συναδέλφους σας (προϊσταμένους και υφισταμένους).
 - Να είστε πρόθυμοι να αναγνωρίσετε τα λάθη σας, αλλά συνάμα να υπερβαίνετε τους δισταγμούς και να διαμορφώνετε αποφασιστική στάση, ακολουθώντας με συνέπεια την τελική επιλογή σας.
 - Να υπηρετείτε τη Δικαιοσύνη τιμώντας τον όρκο σας και να τηρείτε το Σύνταγμα, ακόμη και όταν οι άλλες Εξουσίες το παραβιάζουν.
 - Να αγορεύετε ιστάμενοι (κυριολεκτικά και μεταφορικά) αρθρώνοντας εισαγγελικό λόγο νηφάλιο αλλά και τολμηρό, σεμνό αλλά και αποφασιστικό, σαφή και λιτό αλλά και εκφραστικά ωραίο, λόγο που επιχειρεί να προσεγγίσει τη Θεία Δικαιοσύνη χωρίς να χάνει την ανθρώπινη ευαισθησία.
 - Να δείχνετε αυταπάρνηση στην εκτέλεση του εισαγγελικού καθήκοντος και να καταστεί βίωμά σας ότι για τον Εισαγγελέα “δεν έχει καθημερινές και σκόλες”, δεν έχει μέρα και νύχτα, δεν έχει καλοκαίρια και χειμώνες. Αυτός είναι ο υψηλός στόχος, έτσι εμείς οι παλιότεροι εισαγγελικοί λειτουργοί οραματιζόμαστε τους νέους συναδέλφους μας, το καλύτερο αύριο του Εισαγγελικού Σώματος.
- Μετά 38 χρόνια εισαγγελικής σταδιοδρομίας, έχοντας βιώσει ημέρες δοκιμασίας αλλά και ηθικής ικανοποίησης στην άσκηση εισαγγελικών καθηκόντων ανά τη Χώρα, ακόμα παραμένω ακλόνητος στην πίστη ότι εντέλει αξίζει, ως Εισαγγελέας, να αναλώνεις τον εαυτό σου στη διακονία της Θέμιδας. Σας εύχομαι, λοιπόν, να τιμήσετε και να καταξιώσετε το Εισαγγελικό Λειτουργήμα.

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

Επιμέλεια Άννα Καραμόσχογλου, Αντεισαγγελέως Εφετών

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ

- **Προσδιορισμός υποθέσεων φοροδιαφυγής.** Οι υποθέσεις με πράξεις φοροδιαφυγής προσδιορίζονται και εκδικάζονται **κατά προτεραιότητα (Εγκ Εισ ΑΠ 1/2011)**
- **Μηνυτήρια αναφορά για φοροδιαφυγή.** Η μηνυτήρια αναφορά **δεν έχει το χαρακτήρα της προβλεπόμενης στο άρθρο 41 του ΚΠΔ αίτησης δίωξης και έτσι δεν απαιτείται η σύνταξη πράξης κατάθεσης αυτής**, προκειμένου να ασκηθεί ποινική δίωξη για το ανωτέρω έγκλημα (ΑΠ 835/2010). Η μηνυτήρια αναφορά του άρθρου 19 του Ν 2523/1997, **δεν ταυτίζεται με την αίτηση διώξεως του άρθρου 41 ΚΠΔ**, ώστε να απαιτείται σύνταξη εκθέσεως καταθέσεως (ΑΠ 1724/2008).
- **Θετική δικονομική προϋπόθεση η μηνυτήρια αναφορά.** Η υποβολή της μηνυτήριας αναφοράς και μάλιστα από τα περιοριστικώς αναφερόμενα στη διάταξη του άρθρου 21 παρ. 2 του ν. 2523/97 πρόσωπα, αποτελεί **θετική δικονομική προϋπόθεση** για την άσκηση της ποινικής δίωξης στα εγκλήματα των άρθρων 17, 18 και 19 του ν. 2523/97, **λαμβάνεται δε και αυτεπαγγέλτως υπόψη από το δικαστήριο**, προκειμένου αυτό να διαπιστώσει την ύπαρξη της εξουσίας του για την εκδίκαση των εγκλημάτων αυτών). Κατά συνέπεια, η κίνηση της ποινικής δίωξης, παρά την έλλειψη σχετικής μηνυτήριας αναφοράς αναμφίβολα **δεν αναφέρεται σε ακυρότητα της προδικασίας, αλλά συνιστά έλλειψη θετικής δικονομικής προϋπόθεσης** για την έγκυρη άσκηση της ποινικής δίωξης, η οποία καθιστά την ασκηθείσα ποινική δίωξη απαράδεκτη (ΑΠ 798/2014, 271/2009, 5/2009).
- **Στοιχεία νομοτυπικής μορφής αδικήματος.** Το αδίκημα του άρθρου 18 Ν 2523/1997 είναι **έγκλημα υπερχειλούς υποκειμενικής υπόστασης και σωρευτικώς μικτό** (παράλειψη δήλωσης και υποβολή ανακριβούς δήλωσης) (ΑΠ 503/2022, 1998/2019)
- **Διαχρονικό δίκαιο.** Με την κατάργηση με τη διάταξη του άρθρου 71 του Ν. 4174/2013 των διατάξεων των άρθρων 18, 20 και 21 Ν 2523/1997, **δεν σημαίνει ότι αποποινικοποιήθηκαν οι αντίστοιχες αξιόποινες συμπεριφορές**, αλλά απλά υπήχθησαν στις αναφερθείσες παραπάνω διατάξεις των άρθρων 66 έως 70 του Ν. 4174/2013 (ΑΠ 1998/2019).
- **Φαινομενική συρροή αδικημάτων φοροδιαφυγής.** Από τις νέες διατάξεις προκύπτει ότι, **στην περίπτωση έκδοσης ή αποδοχής εικονικών φορολογικών στοιχείων για ανύπαρκτη συναλλαγή**, που χρησιμοποιήθηκαν για τη διάπραξη ή την υποστήριξη κάποιας από τις πράξεις φοροδιαφυγής των παραγράφων 1 έως 4 του άρθρου 66 του Ν. 4174/2013, ο δράστης τιμωρείται μόνο για την τελευταία, ως αυτουργός ή συμμετοχος, **απορροφώμενης**, συνεπώς, από εκείνη (φοροδιαφυγή) της πράξεως της εκδόσεως ή αποδοχής εικονικών φορολογικών στοιχείων, καθιερουμένης, με τη νέα ως άνω ρύθμιση, **φαινομένης κατ' ιδέαν συρροής μεταξύ των δύο αυτών αδικημάτων** (ΑΠ 843/2020, 742/2020, 244/2020, 1711/2019, 130/2017). Στην περίπτωση αυτή πρέπει να υπάρχει στην προσβαλλόμενη απόφαση περί τούτου σχετική παραδοχή, μετά από εκτίμηση των πραγμάτων ή να προβληθεί σχετικός ισχυρισμός από τον κατηγορούμενο (ΑΠ 99/2022).
- **Προϋποθέσεις φαινομενικής συρροής αδικημάτων φοροδιαφυγής.** Η έκδοση – αποδοχή εικονικών φορολογικών στοιχείων έχει **καταστεί ανέγκλητη** μόνο στην περίπτωση που ο υπαίτιος έχει **καταδικαστεί ή έχει ασκηθεί σε βάρος του ποινική δίωξη** για τα αδικήματα του άρθρου 66 Ν 4174/2013 (ΑΠ 908/2022, 843/2020, 1711/2019). **Βλ όμως και την ΑΠ 160/2022**, σύμφωνα με την οποία **δεν υφίσταται περίπτωση φαινομενικής συρροής** αν για το αδίκημα της φοροδιαφυγής στο εισόδημα ή ΦΠΑ καταδικάστηκαν μεν πρωτοδικώς οι κατηγορούμενοι, αλλά **το δευτεροβάθμιο δικαστήριο αθώωσε τον ένα κατηγορούμενο και κήρυξε απαράδεκτη την πδ για τον άλλο**, καθόσον, δεν έχει προηγηθεί καταδίκη των κατηγορουμένων για κάποια από τις πράξεις φοροδιαφυγής που τελέστηκαν με τη χρήση των φορολογικών αυτών στοιχείων, **το άδικο της αποδοχής των οποιών ουσιαστικά μέχρι τώρα δεν έχει αξιολογηθεί ποινικά (ΑΠ 160/2022)**.
- **Εξωλογιστικός προσδιορισμός:** αποτελεί νόμιμο τρόπο προσδιορισμού του εισοδήματος, όταν δεν υπάρχει δυνατότητα προσδιορισμού τούτου . Για ΦΠΑ (ΑΠ 456/2022, 1998/2019, 1032/2019, 1992/2017, 498/2017, 718/2015) και φόρο εισοδήματος (ΑΠ 1032/2019).
- **Μερική εικονικότητα συναλλαγής:** για την αντικειμενική στοιχειοθέτηση του εν λόγω αδικήματος ο νόμος απαιτεί να προσδιορίζεται **αριθμητικά ή με ποσοστό επί της αξίας** η εικονικότητα των φορολογικών στοιχείων, **την οποία και μόνον τιμωρεί**. Αν δεν προσδιορίζεται το ποσοστό της εικονικότητας κατά τα ανωτέρω, η απόφαση στερείται ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας και νόμιμης βάσης (ΑΠ 746/2020). Αν όμως δεν προσδιορίζεται επακριβώς το ποσό της μερικής εικονικότητας, αλλά **προσδιορίζεται κατ' ελάχιστον η μερική εικονικότητα, είναι αρκετό για την πληρότητα της αιτιολογίας**, διότι το απροσδιόριστο ανάγεται στο ακριβές ποσό της εικονικότητας, που από λόγους αντικειμενικούς, μπορεί να μην είναι εφικτό να διακριβωθεί (ΑΠ 175/2022) .
- **Εικονικά τιμολόγια και κατ' εξακολούθηση έγκλημα:** για τον προσδιορισμό των προβλεπόμενων στο νόμο ορίων για το αξιόποιο και για τον κακουργηματικό χαρακτήρα της πράξης της αποδοχής εικονικών φορολογικών στοιχείων κατ' εξακολούθηση, λαμβάνεται υπόψη η συνολική αξιών των εικονικών φορολογικών στοιχείων ή, επί μερικών εικονικών, η συνολική εικονική αξία αυτών (ΑΠ 681/2020, 427/2019). Ενόψει των ειδικών αυτών διατάξεων **δεν τίθεται θέμα εφαρμογής του άρθρου 98 παρ. 2 ΠΚ, ούτε επιμερισμού του ποσού ανά διαχειριστικό έτος, όπως ρητά προβλέπεται στο άρθρο 68 παρ. 1-4 Ν 4174/2013 για τις λοιπές πράξεις φοροδιαφυγής (ΑΠ 175/2022)**.
- **Άρθρο 7 παρ. 3 Ν 4337/2015.** Η διάταξη του άρθρου 7 παρ. 3 Ν 4337/2015 (μεταβατική) είναι σαφές ότι αναφέρεται στην επιβολή **διοικητικών προστίμων και όχι στον προσδιορισμό του ύψους του ποσού της μερικώς εικονικής συναλλαγής (ΑΠ 175/2022)**.
- **Φοροδιαφυγή (έκδοση εικονικών) και πλαστογραφία. Συρροή.** Ανεξάρτητα αν τα πραγματικά περιστατικά (κατάρτιση πλαστών φορολογικών στοιχείων που κατέτεινε στη μείωση ή στην αποφυγή της φορολογικής επιβαρύνσεως των φερομένων ως ληπτριών των πλαστών εγγράφων εταιρειών και στην αντίστοιχη βλάβη του Δημοσίου) συγκροτούν και την αντικειμενική υπόσταση του αδικήματος της φοροδιαφυγής, **συρρέουν αληθώς και οι διατάξεις του άρθρου 216 ΠΚ (πλαστογραφία), αν τα αντικειμενικά και υποκειμενικά στοιχεία της φοροδιαφυγής στην περίπτωση αυτή δεν συμπίπτουν με εκείνα της πλαστογραφίας, που, πέραν των στοιχείων της φοροδιαφυγής, περιέχουν και άλλη ποινικώς κολάσιμη εγκληματική δραστηριότητα** (κατατείνουν σε παράνομη ωφέλεια ή βλάβη τρίτων ή στην πρόκληση και άλλης περαιτέρω ζημίας του Δημοσίου ή στον προσπορισμό και άλλου οφέλους του εκτός της μειώσεως ή αποφυγής της φορολογικής επιβαρύνσεώς του) (ΑΠ 2037/2020, 1062/2020, 163/2016, 797/2015).
- **Παραγραφή στο αδίκημα της έκδοσης- αποδοχής εικονικών φορολογικών στοιχείων:** «Ως προς την παραγραφή ο Ν 2523/1997 με την παράγραφο 10 του άρθρου 21 αυτού όριζε αρχικά ότι “η παραγραφή των αδικημάτων του παρόντος νόμου αρχίζει από την τελεσιδικία της αποφάσεως επί της προσφυγής που ασκήθηκε ή σε περίπτωση μη ασκήσεως προσφυγής από την οριστικοποίηση της φορολογικής εγγραφής λόγω παρόδου της προθεσμίας προς άσκησή της”. Η διάταξη αυτή του άρθρου 21 παρ. 10 για το χρόνο ενάρξεως της παραγραφής **ίσχυσε και επί των εγκλημάτων του άρθρου 19 του νόμου αυτού, έστω και αν για τα εγκλήματα αυτά η ποινική δίωξη ασκείτο άμεσα**, με βάση

τα πορίσματα του φορολογικού ελέγχου και τη μηνυτήρια αναφορά ... Περαιτέρω, με την παράγραφο 8 του άρθρου 2 του ν. 2954/2001 (ΦΕΚ Α 255/2-11-2001) “Περί φορολογικών ρυθμίσεων κλπ”, **προστέθηκε στην παράγραφο 10 του άνω άρθρου 21 του ν. 2523/1997** δεύτερο εδάφιο, με το οποίο ορίζεται ότι “Στις περιπτώσεις του άρθρου 19 του παρόντος Νόμου η παραγραφή αρχίζει από το χρόνο διαπιστώσεως του αδικήματος, ο οποίος προσδιορίζεται **από την ημερομηνία θεώρησής του οικείου πορίσματος του φορολογικού ελέγχου** από τον Προϊστάμενο της Αρχής που διενήργησε τον έλεγχο”. **Η τελευταία αυτή ρύθμιση είναι ευμενέστερη για τον κατηγορούμενο** από εκείνη του προηγούμενου δικαίου..., εφαρμόζεται ως επεικέστερη για τον κατηγορούμενο, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 2 του ΠΚ, και για τα εγκλήματα της έκδοσης πλαστών ή εικονικών φορολογικών στοιχείων ή της αποδοχής εικονικών φορολογικών στοιχείων που τελέστηκαν πριν από το χρόνο έναρξης της ισχύος αυτής (2-11-2001), λαμβανομένου υπόψη ότι οι διατάξεις που ρυθμίζουν την έναρξη και διάρκεια της παραγραφής είναι ουσιαστικού ποινικού δικαίου (ΑΠ 777/2012, 835/2010).

- **Παραγραφή και αποδοχή εικονικών τιμολογίων.** Για το χρόνο έναρξης της παραγραφής του πλημμελήματος αυτού, το οποίο έχει τελεστεί πριν την έναρξη ισχύος του Ν. 4745/06-11-2020, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 4745/2020, αλλά αυτές των άρθρων 21 παρ.10 του ν. 2523/1997 και 68 παρ.2 του ν. 4174/2013, χρόνος δε έναρξης της παραγραφής αυτού, ορίζεται κατά την ευμενέστερη διάταξη του άρθρου 21 παρ.10 του ν. 2523/1997, η ημερομηνία θεώρησης του οικείου πορίσματος του φορολογικού ελέγχου από τον προϊστάμενο της αρχής που διενήργησε τον έλεγχο (ΑΠ 782/2022).

- **Παραγραφή του δικαιώματος του δημοσίου για φορολογικό έλεγχο.** Ο ισχυρισμός περί παραγραφής του δικαιώματος του δημοσίου για τη διενέργεια φορολογικού ελέγχου, λόγω παρέλευσης πενταετίας, κατ’ άρθρο 84 Ν 2238/1994, δεν επιδρά στο αξιόποινο,, αφού **οι επικαλούμενες πράξεις της φορολογικής διοίκησης είναι ισχυρές, εφόσον δεν έχει χωρήσει ακύρωση αυτών με την προβλεπόμενη διοικητική διαδικασία** (ΑΠ 456/2022, 1155/2021, 743/2020, 742/2020, 1589/2016, 253/2013).

- **Φοροδιαφυγή και παραγραφή μετά τους Ν 4745/2020 και 4764/2020.** Κατά το άρθρο 21 παρ. 2 Ν.2523/1997, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 2 παρ. 8 του ν. 2954/2001, στις περιπτώσεις του άρθρου 19 αυτού, ήτοι της έκδοσης ή αποδοχής εικονικών φορολογικών στοιχείων, η παραγραφή αρχίζει, κατ’ εξαίρεση του κανόνα περί έναρξης αυτής από την ημέρα που τελέστηκε η αξιόποινη πράξη (άρθρο 112 ΠΚ), από το χρόνο διαπίστωσης του αδικήματος, ο οποίος προσδιορίζεται από την ημερομηνία θεώρησης του οικείου πορίσματος του φορολογικού ελέγχου (ΑΠ 810/2020, ΑΠ 653/2020). Οι διατάξεις των άρθρων 17-21 του Ν. 2354/1997 καταργήθηκαν με το άρθρο 71 Ν. 4174/2013, που προστέθηκε με το άρθρο 8 Ν. 4337/2015, ενώ, με τις διατάξεις των άρθρων 55Α και 68 παρ. 2 του Ν. 4174/2013, οι οποίες προστέθηκαν με τα άρθρα 3 παρ. 5 και 8 του Ν. 4337/2015, ορίζεται ότι η παραγραφή των φορολογικών αδικημάτων αρχίζει από την τελεσιδικία της απόφασης επί της προσφυγής που ασκήθηκε ή σε περίπτωση μη άσκησης προσφυγής από την οριστικοποίηση της φορολογικής εγγραφής, λόγω παρόδου της προθεσμίας άσκησης προσφυγής. Με το άρθρο 32 παρ. 3 και 4 Ν. 4745/6-11-2020 αντικαταστάθηκε το ως άνω άρθρο 55Α του Ν. 4174/2013, ενώ, με το άρθρο 92 του ίδιου Ν. 4745/2020 καταργήθηκε η παρ. 2 του άρθρου 68 Ν. 4174/2013, που ρυθμίζαν την ειδική κατά τα ανωτέρω έναρξη της παραγραφής των αδικημάτων φοροδιαφυγής, όμως ορίστηκε ότι η προθεσμία της παραγραφής αναστέλλεται μέχρι την οριστικοποίηση της οικείας εκτελεστής πράξης της φορολογικής αρχής, λόγω άπρακτης παρόδου της προθεσμίας άσκησης προσφυγής, ή μέχρις ότου καταστεί αμετάκλητη η απόφαση του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου επί της προσφυγής που ασκήθηκε, στην περίπτωση δε αυτή της αναστολής της προθεσμίας παραγραφής, δεν ισχύει ο χρονικός περιορισμός της αναστολής του άρ. 113 παρ. 2 α’ Π.Κ. Εξάλλου, στη μεταβατική διάταξη του άρθρου 96

Ν. 4745/2020 ορίστηκε ότι “οι διατάξεις του άρθρου 32 καταλαμβάνουν τις πράξεις που τελούνται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου”, προβλέφθηκε δηλαδή ότι οι ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 32 του νόμου αυτού δεν εφαρμόζονται στις πράξεις που τελέστηκαν έως τις 6-11-2020, διατηρώντας έτσι σε ισχύ τις διατάξεις του άρθρου 55Α του Ν. 4174/2013 για τα φορολογικά αδικήματα που τελέστηκαν πριν το χρόνο αυτό. Επομένως, **όσον αφορά την παραγραφή των φορολογικών αυτών αδικημάτων τυγχάνουν εφαρμοστές οι προαναφερθείσες διατάξεις του Ν. 4174/2013.** Η επιλογή αυτή του νομοθέτη είναι συνέχεια της διαχρονικής του επιλογής να θεσπίζει για τα αδικήματα φοροδιαφυγής τη μετάθεση της έναρξης του χρόνου παραγραφής σε χρόνο μεταγενέστερο του χρόνου τέλεσης της πράξης, προς αποφυγή της παραγραφής των αδικημάτων αυτών, αξιολογώντας τη συστημική αδυναμία που περιβάλλει τις συνθήκες λειτουργίας της φορολογικής διοίκησης, η ενέργεια της οποίας είναι απαραίτητη προ της εμπλοκής της δικαστικής αρχής. Η εν λόγω επιλογή προκύπτει από τις οικείες διατάξεις των Ν. 2523/1997 και 4174/2013, αλλά και αυτού του Ν. 4745/2020 (που καθιέρωσε την αναστολή της παραγραφής πέραν των προβλεπόμενων στο άρθρο 113 παρ. 2 α’ Π.Κ. ορίων, για όσο διάστημα διαρκεί η διοικητική διαδικασία) καθώς και του τελευταίου Ν. 4764/2020 (που επίσης προέβλεψε μετάθεση του χρόνου έναρξης της παραγραφής). Εξάλλου, η άνω νομοθετική επιλογή εξηγείται και με τη λογική παραδοχή ότι οι **διατάξεις περί παραγραφής και περί αναστολής αυτής εμφανίζονται ως αδιάσπαστο σύνολο διατάξεων και μόνο ως μία ενιαία ρύθμιση μπορούν να αντιμετωπιστούν, ώστε δεν είναι δυνατός ο διαχωρισμός της εφαρμογής τους, εν μέρει με βάση τον προϊσχύσαντα και εν μέρει με βάση τον μεταγενέστερο νόμο.** Οι νομοθετικές αυτές προβλέψεις τελούν σε νοηματική ενότητα και **αντιμετωπίζονται ως μία “διάταξη” κατά την έννοια του άρθρου 2 Π.Κ. και μόνο ως ένα ενιαίο λειτουργικό σύνολο μπορούν να συγκριθούν, ενώ δεν είναι επιτρεπτή η διάσπαση των ρυθμίσεων με την επιλογή των εκάστοτε τυχόν ευνοικότερων τμημάτων του ενιαίου συνόλου.** Οι «συγκρινόμενες» ρυθμίσεις δεν είναι κατ’ ουσίαν ανόμοιες, ώστε να απαιτείται να υπαχθούν στον έλεγχο του άρθρου 2 ΠΚ, αλλά στην πράξη αλληλοκαλύπτονται χωρίς να μπορούν να κατατηθούν. Ειδικότερα, το ίδιο πραγματικό γεγονός και δη η οριστικοποίηση της φορολογικής εγγραφής, ετίθετο κατά το προϊσχύσαν δικαίο ως το χρονικό σημείο έναρξης της παραγραφής του αξιόποινου, χωρίς πρόβλεψη για αναστολή της προθεσμίας της παραγραφής, η οποία δεν ήταν απαραίτητη. Κατά το ισχύον μετά τον Ν. 4745/2020 δικαίο το ίδιο ως άνω πραγματικό γεγονός τίθεται ως το χρονικό σημείο της λήξης της χωρίς χρονικό περιορισμό αναστολής της παραγραφής, επιφέροντας ουσιαστικά την ίδια έννομη συνέπεια, κατά τρόπον ώστε να καθίσταται αδύνατος ο διαχωρισμός των διατάξεων για την έναρξη της παραγραφής και για την αναστολή αυτής. Σε κάθε περίπτωση, **η επιλογή του νομοθέτη να θεσπίζει με ειδική μεταβατική διάταξη τη μη αναδρομικότητα του επεικέστερου νόμου είναι επιτρεπτή, χωρίς μάλιστα να τίθεται θέμα αντισυνταγματικότητας ή παραβίασης του άρθρου 15 παρ. 1 του Δ.Σ.Α.Π.Δ. ή του άρθρου 49 παρ. 1 γ του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, διότι η επιλογή αυτή του νομοθέτη αποσκοπεί στην ασφάλεια δικαίου και στην αποφυγή διακρίσεων μεταξύ των πολιτών.** Συνεπώς τα φορολογικά αδικήματα, που τελέστηκαν μέχρι τις 6/11/2020 **υπάγονται στο σύνολο των διατάξεων του Ν 4174/2013, όπως ίσχυε πριν από την τροποποίησή του με το Ν 4745/2020,** με τη διευκρίνιση ότι, ειδικά για την παραγραφή εφαρμόζεται το άρθρο 55 Α παρ. 3 Ν 4174/2013, ακόμα και μετά την κατάργηση του άρθρου 68 παρ. 2 Ν 4174/2013 με το άρθρο 92 Ν 4745/2020. (ΑΠ 917/2022, 862/2022, 783/2022, 782/2022, 95/2022, 594/2021, ΕφΚρ 13/2021, Τριμ. Πλημ. Θεσ. 295/2021. Όμοια και η ΑΠ 969/2021, σύμφωνα με την οποία για τις πράξεις της φοροδιαφυγής που τελέστηκαν το 2004 εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 21 Ν 2523/1997 για την παραγραφή. Αντιθ. οι Τριμ. Εφ. Ευβοίας 1002021 και 101/2021, που δέχονται έναρξη χρόνου παραγραφής από το χρόνο τέλεσης της πράξης).

- **Βάρος απόδειξης.** Η φορολογική αρχή βαρύνεται με την απόδειξη της εικονικότητας (ΣτΕ 1238/2018).
- **Απόφαση διοικητικού δικαστηρίου.** Η έκδοση απόφασης του διοικητικού δικαστηρίου επί προσφυγής που ασκήθηκε από τον ελεγχόμενο, με την οποία ακυρώθηκαν η έκθεση ελέγχου και οι αποφάσεις περί επιβολής προστίμου, που εκδόθηκαν από την αρμόδια φορολογική αρχή σε βάρος του, για αποδοχή εικονικών φορολογικών στοιχείων, ουδεμία έννομη συνέπεια έχει ως προς την ασκηθείσα ποινική δίωξη, ούτε δεσμεύει το ποινικό δικαστήριο περί του εάν τελέστηκε ή μη η εν λόγω αξιόποινη πράξη. Εξάλλου, το επικαλούμενο (από την αναιρεσείουσα) άρθρο 21 παρ. 3 Ν. 2523/1997, σύμφωνα με το οποίο η τελεσίδικη κρίση του διοικητικού δικαστηρίου δεσμεύει τα ποινικά δικαστήρια, όπως συνάγεται από το συνολικό περιεχόμενο της διάταξης αυτής, αναφέρεται αποκλειστικά στα αδικήματα των άρθρων 17 και 18 του εν λόγω νόμου (φοροδιαφυγή σχετικά με το εισόδημα και φοροδιαφυγή σχετικά με τον Φ.Π.Α.) και όχι στο ερευνώμενο στην παρούσα υπόθεση αδίκημα της παράβασης του άρθρου 19 του αυτού νόμου, από τα οποία προβλέπεται η φοροδιαφυγή με τη μορφή της έκδοσης και αποδοχής εικονικών φορολογικών στοιχείων, περίπτωση επί

της οποίας ουδόλως εφαρμόζεται η ανωτέρω διάταξη. (ΑΠ 1188/2019).

- **Άρθρο 24 παρ. 2 Ν 2523/1997.** Η διάταξη του άρθρου 24 παρ.2 του ν. 2523/1997, όπως ίσχυε μέχρι την κατάργησή της, εκτός των περιπτώσεων του αναφερόμενου διοικητικού και δικαστικού συμβιβασμού, ήταν εφαρμοστέα και στην περίπτωση της “με άλλο τρόπο ολικής διοικητικής περαιώσεως της διαφοράς”. Στην έννοια της “με άλλο τρόπο” ολικής διοικητικής περαιώσεως της διαφοράς εμπύπτει και η περίπτωση, κατά την οποία ο φορολογούμενος, αποδεχόμενος ανεπιφύλακτα την σε βάρος του εκδοθείσα αρχική απόφαση επιβολής φόρου ή προστίμου, καταβάλει τη συνολική οφειλή εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας. Δεν περιορίζεται δε αυτή η “με άλλο τρόπο περαίωση” μόνο στις περιπτώσεις συγκεκριμένης νομοθετικής πρωτοβουλίας. Η διάταξη αυτή του άρθρου 24 παρ. 2α του ν.2523/1997 καταργήθηκε μετά την από 1-1-2014 θέση σε ισχύ του ν. 4174/2013(ΚΦΔ), πλην όμως, επειδή ανάγεται στο χώρο των ουσιαστικών ποινικών διατάξεων, κατ’ εφαρμογή του άρθρου 2 παρ. ΠΚ, διατηρεί την ισχύ της για τα φορολογικά αδικήματα που έχουν χρόνο τέλεσης μέχρι 31-12-2013, έστω κι αν διαπιστώνονται ή οριστικοποιούνται μετά την 1-1-2014 (ΑΠ 743/2020).

ΧΡΕΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

- **Ιδιότυπο αθροιστικό έγκλημα.** Πρόκειται για μία ενιαία πράξη, αυτή της μη καταβολής του αναφερόμενου στον πίνακα συνολικού χρέους και όχι για κατ’ εξακολούθηση έγκλημα, δηλαδή για περισσότερες ομοειδείς πράξεις, αλλά για μία και μόνη, τελούμενη με τη συμπλήρωση τετραμήνου από τον χρόνο που το τελευταίο χρέος έπρεπε να καταβληθεί. Πρόκειται δηλαδή για ιδιότυπο αθροιστικό έγκλημα, του οποίου η αντικειμενική υπόσταση συναπαρτίζεται από τα οριζόμενα στο νόμο στοιχεία και από δημόσια χρέη του υπαιτίου, που συναθροίζονται και ενιαιοποιούνται για τη νομοτυπική του συγκρότηση, χωρίς να περιέχει στοιχεία εξακολουθητικής, κατ’ επάγγελμα ή κατά συνήθεια, τέλεσης, που χαρακτηρίζουν το αθροιστικό έγκλημα (ΑΠ 432/2022 και αντθ. μειοψηφία, 96/2022, 11/2022, 597/2021, 818/2020, 404/2020, 250/2021, 551/2020, 26/2020, 1820/2019, 1616/2019, 269/2019, 434/2018). Από αυτό παρέπεται ότι ως χρόνος τέλεσης του αδικήματος νοείται η συμπλήρωση τετραμήνου από το χρόνο ταμειακής βεβαίωσης του μερικότερου χρέους με τη χρονικά εγγύτερη ταμειακή βεβαίωση προς τη σύνταξη του συνοδευόντος την αίτηση για την άσκηση της ποινικής δίωξης οικείου πίνακα χρεών (ΑΠ 96/2022).
- **Κατ’ εξακολούθηση τέλεση του εγκλήματος.** Όταν όμως κατά του υπαιτίου έχουν συνταχθεί περισσότεροι πίνακες χρεών, που συναντώνται κατά την εκδίκαση, τότε το αδίκημα του άρθρου 25 Ν 1882/1990 τελείται κατ’ εξακολούθηση (ΑΠ 703/2021).
- **Αληθής η συρροή με φοροδιαφυγή (ΦΠΑ).** Δεν υφίσταται εκκρεμοδικία, αν υπάρξει καταδίκη για τη μία εκ των δύο πράξεων (ΑΠ 1131/2019, 36/2017, 135/2016, 130/2016, 558/2
- **Δύο ιδιότητες του υπαιτίου:** α’ άποψη – στοιχειοθετούνται δύο εγκλήματα (ΑΠ 289/2012) / β’ άποψη – συναθροίζονται τα χρέη και στοιχειοθετείται ένα μόνο έγκλημα, ενιαίο, αθροιστικό (ΑΠ 910/2018).
- **Επιρροή της πτώχευσης:** η πτώχευση ανώνυμης εταιρείας δεν συνεπάγεται ως αυτόθροη συνέπεια τη συμπτώχευση του νομίμου εκπροσώπου της και ο κατηγορούμενος όφειλε να καταβάλει και νομίμως θα κατέβαλε το επίδικο χρέος (ΑΠ 428/2019, 1130/2013)
- **Μερικότερες καταβολές του χρέους:** το αξιόποινο της άνω πράξης κρίνεται με βάση το συνολικό χρέος από κάθε αιτία, συμπεριλαμβανομένων των κάθε είδους τόκων ή προσαυξήσεων και λοιπών επιβαρύνσεων, που υφίστατο κατά το χρόνο διαπίστωσης της παράβασης και υποβολής της σχετικής μηνυτήριας αναφοράς, συνοδευόμενης υποχρεωτικά από πίνα-

κα των οφειλόμενων χρεών. Τυχόν δε, μεταγενέστερες της άσκησης της ποινικής δίωξης μερικότερες καταβολές από τον κατηγορούμενο, μετά τις οποίες το απομένον συνολικά οφειλόμενο ποσό είναι μικρότερο του ελαχίστου ποσού των 100.000 ευρώ, δεν συνιστούν λόγο εξάλειψης του αξιοποίνου και δεν καθίσταται ανέγκλητη η πράξη της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο, για το αξιόποινο της οποίας λαμβάνεται υπόψη το συνολικά οφειλόμενο ποσό κατά το χρόνο διαπίστωσης της παράβασης και υποβολής της σχετικής μηνυτήριας αναφοράς (ΑΠ 996/2018).

- **Παραγραφή του χρέους.** Η αμφισβήτηση του χρέους από τον υπόχρεο, όπως και ο ισχυρισμός του ότι αυτό έχει παραγραφεί και, κατά συνέπεια, έχει κακώς βεβαιωθεί, δεν ασκεί επιρροή δεδομένου ότι ο υπόχρεος οφειλέτης του Δημοσίου στην περίπτωση αυτή οφείλει να ασκήσει τα νόμιμα μέσα, δηλαδή την προβλεπόμενη από το άρθρο 73 του Κώδικα Εισπράξεων Δημοσίων Εσόδων (ΝΔ 356/1974) ανακοπή για να εξαλειφθεί το χρέος και, αν αυτό δεν συμβεί, το χρέος θεωρείται υποστατό και ενεργό, η δε μη καταβολή του συνεπάγεται τις κυρώσεις του νόμου (ΑΠ 703/2021, 257/2020, 232/2018).
- **Άσκηση προσφυγής.** Η τυχόν άσκηση προσφυγής και η συνέπεια αυτής αναστολή της καταβολής των χρεών δεν ασκεί καμία έννομη επιρροή στο αξιόποινο του ως άνω εγκλήματος, ούτε βεβαίως οδηγεί στην αθώωση του κατηγορουμένου, αφού από καμία διάταξη νόμου δεν προβλέπεται τέτοιος τρόπος άρσεως του αδικού ή εξαλείψεως του αξιοποίνου του εν λόγω εγκλήματος. Θα ήταν δε εντελώς άτοπο σε κάθε περίπτωση άσκησης προσφυγής εναντίον καταλογιστικής του χρέους πράξεως να οδηγούταν το δικαστήριο σε αθώωση του προσφεύγοντος κατηγορουμένου, αφού έτσι θα ετίθετο εκποδών ο σκοπός για τον οποίο θεσπίστηκε η διάταξη του άρθρου 25 του Ν. 1882/1990. (ΑΠ 1943/2018). Ο χρόνος βεβαίωσης του χρέους συνιστά ατομική διοικητική πράξη και είναι διαφορετικός από τον χρόνο καταβολής (ΑΠ 432/2022, 96/2022).

- **Άρθρο 469 ΠΚ.** Στο άρθρο 469 ΠΚ υπάγονται μόνο οι αξιόποινες πράξεις φοροδιαφυγής (ΑΠ 1820/2019) και «όχι ανεξαρτήτως ποσού και χρόνου» (ΑΠ 414/2020, 282/2020, 1652/2019). Στον πίνακα χρεών του άρθρου 25 Ν 1882/1990 δεν συνυπολογίζονται και τα χρέη από τις πράξεις που εμπύπτουν στο άρθρο 66 Ν 4174/2013 και που λόγω μη πλήρωσης του όρου του αξιοποίνου ως προς το ύψος του ποσού δεν συνιστούν ποινικό αδίκημα, αλλά φορολογική παράβαση {ΑΠ 922/2022 (ιδιαίτερη αναφορά στις χρεωστικές δηλώσεις ΦΠΑ μέσω ΙΝΤΕΡΝΕΤ) , 595/2022, με αντίθετη μειοψηφία. Βλ ομοίως και τη μειοψηφία στις ΑΠ 432/2022, 292/2022 , σύμφωνα με την οποία «το άρθρο 469 ΠΚ, ως προς τα μη υπολογιζόμενα χρέη στο άρθρο 25 Ν 1882/1990, εφαρμόζεται μόνον όταν τα περιλαμβανόμενα στον πίνακα χρέη αποτελούν αυτοτελώς και φορολογικό αδίκημα τυποποιούμενο στο άρθρο 66 του ΚΦΔ, τούτο δε προϋποθέτει να υπερβαίνουν το οριζόμενο στο παραπάνω άρθρο ύψος ανά διαχειριστικό

έτος για τη θεμελίωση του αξιοποίνου. Η εφαρμογή αυτή είναι σύμφωνη με τον σκοπό της παραπάνω διάταξης ... σκοπός της οποίας είναι η αποφυγή της διπλής αξιολόγησης αξιόποινων φορολογικών παραβάσεων για το ίδιο χρέος και ... προκειμένου να αποφευχθεί η, έως τη θέσπισή της, ισχύουσα διπλή ποινική τιμωρία του φορολογικού ποινικού αδικήματος ... και της μη καταβολής του ιδίου βεβαιωμένου χρέους έναντι του Δημοσίου». Βλ ομοίως και την ΑΠ 789/2022, σύμφωνα με την οποία «σχετικά με τα βεβαιωμένα χρέη, που αφορούν «χρεωστικές δηλώσεις ΦΠΑ μέσω ίντερνετ» και «εισόδημα ν.π. προσωρ. βεβαίωση από δήλωση», **δεν τίθεται ζήτημα εφαρμογής του άρθρου 469 του νέου ΠΚ** και αφαίρεσης των ποσών αυτών από τους πίνακες χρεών, καθώς στις περιπτώσεις αυτές δεν υφίσταται το αδίκημα του άρθρου 66 ΚΦΔ. Σχετική η υπ' αριθμ. **Ο ΔΕΛ Θ 1003697 ΕΞ 2022/13-1-2022 οδηγία του Διοικητή ΑΑΔΕ** (διαβιβάστηκε με το υπ' αριθμ. πρωτ. 682/3.2.2022 έγγραφο ΕισΑΠ): το άρθρο 469 ΠΚ αφορά σε χρέη που προέρχονται από τα φορολογικά αδικήματα (εγκλήματα φοροδιαφυγής), που διαπιστώνονται στο πλαίσιο του φορολογικού ελέγχου. Δεν απαιτείται η προηγούμενη άσκηση ποινικής δίωξης για τα αδικήματα της φοροδιαφυγής (ΑΠ 59/2020).

• **Συρροή με λαθρεμπορία:** αληθινή «Από τις ανωτέρω διατάξεις (περί λαθρεμπορίας και μη καταβολής χρεών προς στο Δημόσιο) προκύπτει ότι με αυτές προστατεύονται διαφορετικά έννομα αγαθά, τα δε θεσπιζόμενα με αυτές εγκλήματα θεμελιώνονται από διαφορετικά στοιχεία και οι εν λόγω διατάξεις αποσκοπούν στον ποινικό κολασμό διαφορετικών εγκληματικών συμπεριφορών. Συνεπώς, δεν υπάρχει ταυτότητα πράξης, έστω και αν η μη καταβολή χρεών αφορά το, λόγω της λαθρεμπορίας, επιβληθέν πολλαπλό τέλος» (ΑΠ 589/2022, 597/2021, 1112/19, 263/2012).

• **Επανάληψη της διαδικασίας.** Αποτελεί νέο στοιχείο η απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εκδοθείσα μετά την αμετάκλητη καταδίκη του αιτούντος για μη καταβολή χρεών προς το Δημόσιο, με την οποία ακυρώνεται η πράξη ταμειακής βεβαίωσης της προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ και έτσι καθίσταται φανερό ότι ο αιτών είναι αθώος της πράξης, για την οποία είχε καταδικαστεί (ΑΠ 192/2022).

NOMIKA ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΕΝΟΡΚΟΙ ΣΤΗΝ ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΗ:

ΕΛΠΙΔΑ ΤΟΥ ΕΝΟΧΟΥ ΚΑΙ ΑΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΑΘΩΟΥ;

ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΔΗΜ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΝΤΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΔΙΔΑΚΤΟΡΑ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΝΟΜΙΚΗΣ ΕΚΠΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το ενδιαφέρον της κοινής γνώμης της χώρας μας μονοπωλείται κατά καιρούς από τον απόηχο πολύκροτων υποθέσεων, οι οποίες, πέρα από τα καθ' εαυτά εγκληματικά συμβάντα, αναδεικνύουν ενδιαφέρουσες προβληματικές που απασχολούν νομικούς και μη. Αληθώς, το κοινό στοιχείο πολλών δικαστικών αγώνων, ασχέτων κατά τα λοιπά μεταξύ τους, που έχουν απασχολήσει τα ελληνικά Δικαστήρια, έγκειται στην αντιπαράθεση γύρω από τον πλέον αμφιλεγόμενο θεσμό της ποινικής δίκης: Το θεσμό των ενόρκων, ήτοι - όπως ισχύει στην Ελλάδα - την συμμετοχή λαϊκών δικαστών στις συνθέσεις των Μικτών Ορκωτών Δικαστηρίων και των Μικτών Ορκωτών Εφετείων. Ενώ μέρος των νομικών, αλλά και της λοιπής κοινωνίας στρέφεται κατά του θεσμού αυτού υποστηρίζοντας ότι υπονομεύει την ορθή απονομή της ποινικής δικαιοσύνης και συνεπώς οι σχετικές με αυτόν διατάξεις (άρθρα 97 Σ, 377 επ. ΚΠΔ) δεν έχουν θέση στο Σύνταγμα και στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, από άλλους (νομικούς και μη) κρίνεται η παρουσία του λαϊκού δικαστή στο δικαστήριο ως επιβεβλημένη για την προάσπιση των δικαιωμάτων του κατηγορουμένου (δοθέντος μάλιστα του ότι οι ένορκοι απαντώνται σε δίκες κακουργηματικού χαρακτήρα - με αντικείμενο ανθρωποκτονίες με δόλο, βιασμούς κ.λπ. - όπου απειλούνται ισόβια κάθειρξη ή πολυετείς καθειρήσεις και άρα το διακύβευμα είναι μεγάλο). Οι δυο αυτές αντίθετες απόψεις συνθέτουν μια πλούσια διαλεκτική, τα επιμέρους επιχειρήματα της οποίας είναι ομολογούμενως πειστικά και επιστημολογικά ορθά, εξίσου όμως υποκειμένα σε ισχυρό αντίλογο.

ΑΝΤΙΘΕΤΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ

Στην Χώρα μας η συμμετοχή των λαϊκών Δικαστών στα ποινικά Δικαστήρια προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 97 του Συντάγματος και από τις διατάξεις των άρθρων 7 και 377 επ. του Κ.Π.Δ.

Ιστορικά, η γέννηση του ορκωτού συστήματος χωροχρονικά εντοπίζεται στην Αγγλία του 12ου αιώνα (υπό αμιγή μορφή). Από εκεί εισήχθη στη Γαλλία κατά τη Γαλλική Επανάσταση του 1789 και εν συνεχεία μεταλαμπαδεύτηκε τροποποιούμενος σε όλη την Ευρώπη αλλά και στον

υπόλοιπο κόσμο. Ο θεσμός των ενόρκων υπήρξε απόρροια της δυσπιστίας των πολιτών προς τον τρόπο απονομής της δικαιοσύνης από τους επαγγελματίες δικαστές, οι οποίοι προέρχονταν από τις τάξεις των ευγενών, ήταν υπηρέτες του στέμματος και ως εκ τούτου δίκαια σύμφωνα με τις προταγές του μονάρχη ή, στην καλύτερη περίπτωση, με βάση την αληθινή ή την υποτιθέμενη σοφία τους, χωρίς εγγυήσεις. Ούτως εχόντων των πραγμάτων, ο θεσμός αυτός ενεφανίσθη ως μια σημαντικότατη κατάκτηση των οραματιστών των αρχών του φιλελευθερισμού και της λαϊκής κυριαρχίας σε σκοτεινές περιόδους. Ο μέχρι σήμερα αδραμών χρόνος έχει δικαιώσει μεν εν μέρει αυτούς που αγωνίστηκαν για την καθίδρυσή του, επιπλέον έχει προσφέρει πλήθος νέων επιχειρημάτων υπέρ αυτού, ωστόσο, υπό τις σημερινές συνθήκες διεξαγωγής των δικών, κρίνεται ως αμφίβολη η αποτελεσματικότητά του.

Ως προς τα επιχειρήματα υπέρ του θεσμού των ενόρκων -στην Ελλάδα με την μορφή της συμμετοχής λαϊκών δικαστών στη σύνθεση των Μ.Ο.Δ. και των Μ.Ο.Ε.- οι υπέρμαχοι αυτού διατείνονται τα εξής: Οι ένορκοι αντιπροσωπεύοντας και εκφράζοντας το μέσο κοινωνικό άνθρωπο είναι σε θέση να κατανοήσουν τα κίνητρα του εκάστοτε εγκληματία, να συλλάβουν τις μύχιες σκέψεις του και ακολούθως να τον κρίνουν δίκαια. Ο λαϊκός δικαστής, σε αντίθεση με τον επαγγελματία, μπορεί να νοιώσει την αιφνίδια έκρηξη ενός συναισθήματος ή πάθους που συνθέτει την έννοια της σε βρασμό ψυχικής ορμής ανθρωποκτονίας του άρθρου 299§2 Π.Κ. ή να προσεγγίσει απροκατάληπτα τα ζητήματα της πραγματικής πλάνης (άρθρο 30 Π.Κ.), όπως ακριβώς τα βίωσε ο άνθρωπος που κάθεται στο εδώλιο του κατηγορουμένου. Κατά την άποψη αυτή, η κοινωνική πείρα των ενόρκων καθιστά αυτούς ιδανικούς ανιχνευτές των αποδοκιμαζόμενων από την ολότητα συμπεριφορών. Περαιτέρω, οι ένορκοι, λόγω της διαφορετικής μορφωτικής και επαγγελματικής τους προέλευσης, παρουσιάζουν μια ευρύτερη οπτική σε σχέση με αυτήν των Δικαστών, στους οποίους καταλογίζουν μία μονοσήμαντη αντίληψη της κοινωνικής πραγματικότητας μέσα από τον παραμορφωτικό φακό της επιστήμης τους. Συνεπώς, κατά την άποψη αυτή, μόνο οι ένορκοι μπορούν να αξιολογήσουν τους παράγοντες που επηρέασαν τον κατηγορούμενο και το περιβάλλον μέσα στο οποίο έδρασε αυτός και να εκτιμήσουν οποιοδήποτε στοιχείο ανεξάρτητα από τη νομική του σημασία.

Επιπροσθέτως, η συμμετοχή στην ποινική δίκη για τους ενόρκους είναι ένα γεγονός ανεπανάληπτο στη ζωή τους, καθώς καλούνται να λάβουν μέρος σε μια μυσταγωγία με την οποία δεν είχαν έρθει ποτέ στο παρελθόν σε επαφή. Έτσι, αντιμετωπίζουν με δέος τα τεκταινόμενα στο ακροατήριο, βρίσκονται σε πνευματική εγρήγορση και έχουν συνεχώς τεταμένη την προσοχή τους σε ό,τι λέγεται και ακούγεται σε αυτό, σε αντίθεση με τους δικαστές, οι οποίοι λόγω της συνεχούς ενασχόλησής τους με τέτοιες υποθέσεις, έχουν αναπτύξει έναν αυτοματισμό και μια επικίνδυνη τάση να γενικεύουν, παραγνωρίζοντας έτσι τις ιδιαιτερότητες της κάθε υπόθεσης εμποδίζοντας περαιτέρω την ολόπλευρη εξέτασή της. Επίσης, η αναγωγή στη φύση της ποινής επιτρέπει, κατά την άποψη αυτή, γόνιμες σκέψεις υπέρ του παραδεκτού της συμμετοχής του λαϊκού Δικαστή στην ποινική δίκη. Πράγματι, η ποινή σύμφωνα με τις νεότερες εγκληματολογικές θεωρίες, δεν έχει εκδικητικό χαρακτήρα αλλά παιδαγωγικό. Η ποινή, δηλαδή, συνίσταται σε ένα διάλογο ανάμεσα στην πολιτεία και τον δράστη, ως έκφραση του κοινωνικού πάθους που εξήρθη από τη διασάλευση της ειρηνικής έννομης τάξης συνεπεία του εγκλήματος. Συνδαιτυμόνες όμως στο διάλογο αυτόν από την πλευρά της πολιτείας δεν μπορεί να είναι, κατά την άποψη αυτή, οι ψυχροί δικαστές οι οποίοι, ως εκ του λειτουργήματός τους, βρίσκονται υπεράνω παθών και συνεπώς δεν δύνανται να μετέχουν του κοινωνικού αυτού διαλόγου. Επομένως, οι ένορκοι είναι οι καλύτεροι κριτές του μέτρου της απαξίας της πράξης του κατηγορουμένου. Τέλος, εξαντλώντας τα επιχειρήματα της άποψης αυτής, ειδική μνεία οφείλεται στην αρχή της λαϊκής κυριαρχίας (άρθρο 1 § 2 Συντάγματος) και του συνυφασμένου με αυτήν συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος των πολιτών να μετέχουν της πολιτικής και κοινωνικής ζωής της χώρας (άρθρο 5 § 1 Συντάγματος). Κατά την άποψη αυτή, όπως η εκτελεστική και η νομοθετική εξουσία ασκούνται από εκπροσώπους του λαού, η πλήρης πραγμάτωση της αρχής της λαϊκής κυριαρχίας επιβάλλει η ίδια εκπροσώπηση να απαντάται και στην τρίτη μορφή εξουσίας, τη δικαστική, ειδικά μάλιστα καθώς- κατά την άποψη αυτή- οι επαγγελματίες δικαστές δεν απολαμβάνουν την δημοκρατική νομιμοποίηση την οποία απολαμβάνουν τα στελέχη των έτερων δύο συντεταγμένων λειτουργιών και συγκεκριμένα της Νομοθετικής και της Εκτελεστικής. Η επιβολή στερητικής της ελευθερίας ποινής συνιστά βάνανση προσβολή του πυρήνα των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και έτσι η συμμετοχή και λαϊκών δικαστών στη σύνθεση των ποινικών δικαστηρίων είναι επιβεβλημένη, καθώς η παρουσία και λαϊκών δικαστών στην ποινική δίκη συντελεί στην εμπέδωση της εμπιστοσύνης των πολιτών στην ιδέα της ορθής απονομής της δικαιοσύνης, αφού η δικαστική απόφαση συνιστά πλέον το έργο και ανθρώπων μη σχετιζομένων με την κρατική εξουσία. Στην άλλη όχθη αντιπαρατίθεται ολόκληρη σειρά από αντεπιχειρήματα που φωτίζουν τα μειονεκτήματα του συγκεκριμένου τρόπου απονομής της δικαιοσύνης, τα οποία, ορώμενα από την αναστροφή τους όψη, αποτελούν τα πλεονεκτήματα του συστήματος απονομής της δικαιοσύνης από αμιγώς επαγγελματίες δικαστές. Κατ' αυτή την άποψη, την οποία υιοθετεί ο γράφων, η έλλειψη επαγγελματικής συνείδησης των ενόρκων, ως συνέπεια της ευκαιριακής τους συμμετοχής στην ποινική δίκη, είναι το αδύνατο σημείο της παρουσίας τους στο ακροατήριο. Πράγματι, οι ένορκοι στερούνται, εκ των πραγμάτων, των απαραίτητων τεχνικών-νομικών γνώσεων, χρήσιμων για τον έλεγχο της αλήθειας των αποδείξεων, τις οποίες βέβαια διαθέτουν οι δικαστές. Μοιραία ο ορκωτός δικαστής, αδυνατώντας να «παρακολουθήσει» τη δίκη, καταφεύγει σε υπεραπλουστευμένες νοητικές διεργασίες, επικίνδυνες για την εκπλήρωση της αποστολής του. Αυτό οδηγεί μαθηματικά σε παράλογα αποτελέσματα. Φρονώ ότι, εάν διενεργηθεί έρευνα σε οιοδήποτε Σωφρονιστικό Κατάστημα μεταξύ προσωρινά κρατουμένων, θα καταδείξει ότι οι μετέπειτα κριθέντες αθώοι από το δικαστήριο θα επέλεγαν (αν το ζήτημα της επιλογής αυτής επαφίετο στην κρίση τους) να δικαστούν μόνο από επαγγελματίες δικαστές, ενώ οι μετέπειτα κριθέντες ένοχοι από ενόρκους. Οι έννοιες της απόπειρας, της συμμετοχής, της συνέργειας, ο δόλος, η αμέλεια, μπορεί να είναι κατανοητές από τους ενόρκους, ως εκ της κοινωνικής τους πείρας, πλην όμως η υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών της εκάστοτε υποθέσεως στις ουσιαστικές

ποινικές διατάξεις απαιτεί εξειδικευμένη θεωρητική κατάρτιση και εμπειρία, των οποίων αυτοί στερούνται. Έτσι ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου εν είδει φροντιστή προσπαθεί να εξηγήσει εντός των στενών χρονικών ορίων μίας δίκης βασικές νομικές έννοιες στους ενόρκους, οι οποίοι λύνουν τις απορίες τους κατά τη διάρκεια των διασκέψεων των Μ.Ο.Δ και Μ.Ο.Ε. Επιπλέον, ο κατηγορούμενος μένει απροστάτευτος ενώπιον μιας ενδεχόμενης αυθαιρεσίας, σε περίπτωση μιας αμιγούς πλειοψηφίας των ενόρκων, οι οποίοι υπερτερούν αριθμητικά, καθώς ο στερούμενος νομικών γνώσεων ένορκος αδυνατεί να αιτιολογήσει τη ληφθείσα, από τον ίδιο, απόφαση. Η αιτιολογία των δικαστικών αποφάσεων έχει κεφαλαιώδη σημασία για τα δικαιώματα του κατηγορουμένου (άρθρα 93 § 3 Συντάγματος, 139 ΚΠΔ), διότι μόνο η αιτιολογημένη δικαστική κρίση δύναται να ελεγχθεί ως προς την ορθότητά της από τον ανώτερο δικαστή. Αναγκαστικά, στην περίπτωση της πλειοψηφίας των ενόρκων (4-3), το βάρος της αιτιολόγησης μετακυλιέται στο δικαστή, ο οποίος μάλιστα βρίσκεται αντιμέτωπος με την παραδοξότητα να καλείται να αιτιολογήσει ειδικά και εμπειριστατωμένα μια θέση με την οποία ο ίδιος διαφωνεί. Αν εξαιρέσουμε την αναστολή εκτέλεσης της απόφασης και την απόφαση περί της ανασταλτικής δύναμης του ενδίκου μέσου (αρθ. 405 στοιχ. στ' Κ.Π.Δ.), η αρμοδιότητα του εκτακτικών δικαστών μικτού ορκωτού δικαστηρίου περιορίζεται σε ήσσονος σημασίας ζητήματα, εν αντιθέσει με τις σημαντικότερες αρμοδιότητες του μικτού ορκωτού δικαστηρίου, με την συμμετοχή δηλαδή και των ενόρκων. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η απόφαση λαμβάνεται με πλειοψηφία των ενόρκων, η εμπειρία έχει καταδείξει ότι οι αποφάσεις αυτές – συνήθως αθωωτικές- προσβάλλονται με ένδικα μέσα από την Εισαγγελική Αρχή λόγω έλλειψης ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας. Περαιτέρω, ο καθ' οιονδήποτε τρόπο έλεγχος του θυμικού και των συναισθημάτων των ενόρκων είναι δυνατόν να νοθεύσει την διαδικασία στο ακροατήριο επηρεάζοντας αρνητικά την έκβαση της δίκης. Έτσι είναι επικίνδυνο, στις περιπτώσεις στις οποίες η απόφαση λαμβάνεται με αμιγή πλειοψηφία των ενόρκων, η δίκη να διολισθηθεί και να εκτραπεί σε εξωνομικά επίπεδα, στα οποία θα πρυτανεύει το συναίσθημα.

Τέλος, η εκδίκαση όλων των ποινικών υποθέσεων μόνον από δικαστικούς λειτουργούς έχει και σημαντικές πρακτικές συνέπειες: α) την εξοικονόμηση χρόνου από την κατάργηση του μηχανισμού που εκκινεί από την κατάρτιση του ετήσιου καταλόγου των ενόρκων για τα Μ.Ο.Δ. και Μ.Ο.Ε. και ξεκινείται μέχρι και την κλήρωση των ενόρκων για την συζήτηση κάθε υπόθεσης και β) τον περιορισμό του αριθμού των μελών των πολυμελών δικαστικών σχηματισμών στον α' και β' βαθμό (Μ.Ο.Δ. και Μ.Ο.Ε.) και, ως εκ τούτου, και των προβλημάτων που είναι εγγενή στους πολυμελείς δικαστικούς σχηματισμούς. Τούτο κατέστη εναργέστερο στις ημέρες μας, κατά τη διάρκεια της προσωρινής αναστολής της λειτουργίας των δικαστηρίων για την αντιμετώπιση της διασποράς του κορωνοϊού, όπου αρκετές συνεδριάσεις Μ.Ο.Δ. και Μ.Ο.Ε., που ενέπιπταν στις εξαιρέσεις τις προβλεπόμενες από τις υπουργικές αποφάσεις, διακόπτονταν επανειλημμένως λόγω κωλύματος των μελών της σύνθεσης (Μ.Ο.Δ. και Μ.Ο.Ε.).

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ο θεσμός των ενόρκων, σπουδαία λαϊκή κατάκτηση της εποχής που τον γέννησε, είναι αδύνατον να λειτουργήσει σήμερα όπου η δικαιοσύνη απονέμεται από λειτουργικά και προσωπικά ανεξάρτητους δικαστές (άρθρο 87 §§ 1, 2 Συντάγματος), οι οποίοι μάλιστα αποτελούν μέρος της κοινωνίας, ζούν σε αυτήν και αφουγκράζονται τον παλμό αυτής, μεταφέροντας έτσι τις αρχές και πεποιθήσεις του μέσου κοινωνικού ανθρώπου. Περαιτέρω, οι δικαστικοί λειτουργοί αρύονται την δημοκρατική νομιμοποίησή τους από τις διατάξεις του Καταστατικού Χάρτη, οι οποίες τους έταξαν στο καθήκον τους, συνεπώς και η δικαστική εξουσία απολαμβάνει πλήρη δημοκρατική νομιμοποίηση. Η κοινωνική πραγματικότητα που επέβαλε στο παρελθόν τον θεσμό των ενόρκων είναι αυτή που τώρα οδηγεί προς την κατεύθυνση της κατάργησής του, ώστε η ποινική δικαιοσύνη να απονέμεται αμιγώς από δικαστικούς λειτουργούς, σύμφωνα με το ποινικό δικονομικό μας σύστημα.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΗΜΕΡΙΔΕΣ ΕΕΕ

Η Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος διοργάνωσε και συνδιοργάνωσε με επιτυχία σε συνεργασία με Καθηγητές Πανεπιστημίου και συναδέλφους Εισαγγελικούς λειτουργούς τα παρακάτω επιστημονικά συνέδρια:

- | | |
|--|--|
| <p>α) τον Ιανουάριο του 2021 σε συνεργασία με το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, τη Διαδικτυακή Επιστημονική εκδήλωση με τίτλο «Η αξονική θέση του Εισαγγελέα στον νέο Κ.Π.Δ.»,</p> <p>β) τον Φεβρουάριο του 2021 τη διαδικτυακή ενημέρωση - συζήτηση με θέμα: «Η νομοθεσία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες»,</p> <p>γ) τον Μάρτιο του 2021 τη διαδικτυακή επιστημονική εκδήλωση με θέμα: «Καινοτομίες και ζητήματα από την εφαρμογή του Γενικού Μέρους του νέου Ποινικού Κώδικα»,</p> <p>δ) τον Απρίλιο του 2021 τη διαδικτυακή επιστημονική εκδήλωση με θέμα: «Ζητήματα Εκτέλεσης των Ποινών»,</p> <p>ε) τον Ιούνιο του 2021 συνδιοργάνωσε με το Εργαστήριο Ποινικού και Ποινικού Δικονομικού Δικαίου ΔΠΘ τη διαδικτυακή επιστημονική εκδήλωση με θέμα: «Ειδικά ζητήματα του νόμου για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες»,</p> | <p>στ) τον Νοέμβριο του 2021 συνδιοργανώνει με τον Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών επιστημονικό συνέδριο με θέμα: «Οι νέες τροποποιήσεις του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας»,</p> <p>ζ) τον Ιανουάριο του 2022 τη διαδικτυακή επιστημονική εκδήλωση με θέμα: «Επίκαιροι προβληματισμοί στο χώρο των αποτελεσμάτων των ενδίκων μέσων μετά και τις πρόσφατες τροποποιήσεις του ΚΠΔ»,</p> <p>η) τον Μάιο του 2022 τη διαδικτυακή επιστημονική εκδήλωση με θέμα: «Επίκαιρα ζητήματα στο χώρο των ποινικών κυρώσεων κατά το νέο Ποινικό Κώδικα».</p> <p>θ) Τέλος τον Ιούλιο του 2022 συνδιοργάνωσε με τον Δικηγορικό Σύλλογο Σύρου, υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου και του Δήμου Σύρου Ερμούπολης, διήμερο επιστημονικό συνέδριο με τίτλο: “Θέματα πρακτικής εφαρμογής των νέων κωδίκων (ΠΚ και ΚΠΔ) μετά και τις νέες τροποποιήσεις”.</p> |
|--|--|

ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΕΕ

Σύμβαση με «Ισοκράτης»

Η ΕΕΕ σύναψε σχετική σύμβαση με τον ΔΣΑ για δωρεάν πρόσβαση των μελών της στην ιστοσελίδα του ΔΣΑ «ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ», εκσυγχρόνισε την επίσημη ιστοσελίδα της Ένωσης και δημιούργησε ιστοσελίδα στο facebook.

Έκδοση νέων Ποινικών Κωδίκων

Εξέδωσε και διέθεσε στα μέλη της εγχειρίδιο με τις νέες διατάξεις του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, μαζί με την αιτιολογική έκθεση του νέου Ποινικού Κώδικα και με αναφορά στα άρθρα του προϊσχύσαντος Ποινικού Κώδικα.

Βράβευση τέκνων συναδέλφων

Το Δ.Σ. της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος, πέραν της ανακοίνωσης των συγχαρητηρίων που εξέδωσε, αποφάσισε να βραβεύσει, με συμβολικό χρηματικό ποσό τα τέκνα των συναδέλφων που εισήχθησαν στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση τα έτη 2021-2022 μέσω των Πανελλαδικών Εξετάσεων.

Παιδικές κατασκηνώσεις

Το Δ.Σ της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος επιδότησε τη συμμετοχή των παιδιών συναδέλφων σε κατασκηνώσεις για τις θερινές περιόδους των ετών 2021-2022.

ΘΕΣΕΙΣ ΕΕΕ ΓΙΑ ΚΟΔΚΔΔ

Η Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος, από τις 4.3.2022, οπότε ο κ. Υπουργός Δικαιοσύνης απέστειλε στις δικαστικές ενώσεις το σχέδιο του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών μέχρι και την ολοκλήρωση της διαδικασίας επεξεργασίας και ψήφισης αυτού από τη Βουλή των Ελλήνων, που έλαβε χώρα στις 2.6.2022, κινήθηκε με μεθοδικότητα προς την κατεύθυνση της τροποποίησης – βελτίωσης επιμέρους διατάξεων του.

Στο πλαίσιο της προσπάθειας αυτής, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης:

α) Αρχικά, στις 18.3.2022 και κατά τη διάρκεια συνάντησης, που πραγματοποιήθηκε με τον κ. Υπουργό Δικαιοσύνης, ανέπτυξε τις παρατηρήσεις – προτάσεις της Ένωσης σε επιμέρους διατάξεις του ως άνω σχεδίου νόμου, για τις οποίες ακολούθως, στις 21.3.2022, απέστειλε στον κ. Υπουργό Δικαιοσύνης και σχετικό υπόμνημα. Αρκετές από τις παραπάνω παρατηρήσεις – προτάσεις υιοθετήθηκαν και ενσωματώθηκαν στο σχέδιο νόμου, πριν από τη θέση του σε δημόσια διαβούλευση, που έλαβε χώρα στις 20.4.2022 [άρθρα 20 παρ. 8, 29 παρ. 1 στοιχ. θ', 47 παρ. 4, 49 παρ. 3, 5 και 6, 117 παρ. 11, 124 παρ. 1 και 126 παρ. 1 και 2 του σχεδίου νόμου που τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση].

β) Στη συνέχεια και μετά την ολοκλήρωση, στις 4.5.2022, της δημόσιας διαβούλευσης, σε νέα συνάντηση με τον κ. Υπουργό Δικαιοσύνης, που πραγματοποιήθηκε στις 24.5.2022, επανέλαβε τις παρατηρήσεις – προτάσεις της Ένωσης σε επιμέρους διατάξεις του ως άνω σχεδίου νόμου, ενώ παρέδωσε στον κ. Υπουργό Δικαιοσύνης και σχετικό νέο υπόμνημα. Αρκετές από τις παραπάνω παρατηρήσεις – προτάσεις υιοθετήθηκαν και ενσωματώθηκαν στο σχέδιο νόμου, πριν από την κατάθεση του στην Βουλή των Ελλήνων, που έλαβε χώρα στις 25.5.2022 [άρθρα 18 παρ. 3 εδ. α' και β', 19 παρ. 5 περ. β', 29 παρ. 4 περ. β', 49 παρ. 5 και 6, 56 παρ. 1, 59 παρ. 10 και 60 παρ. 5 εδ. β' και γ' του σχεδίου νόμου που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων].

γ) Τέλος, κατά τη διάρκεια της επεξεργασίας και ψήφισης του σχεδίου νόμου από την Βουλή των Ελλήνων, ανέπτυξε προφορικά στη συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, στις 31.5.2022, τις παρατηρήσεις – προτάσεις της Ένωσης σε επιμέρους διατάξεις του ως άνω σχεδίου νόμου, ενώ απέστειλε προς τον κ. Πρόεδρο και τα μέλη της εν λόγω Διαρκούς Επιτροπής και σχετικό υπόμνημα. Και κατά την παραπάνω διαδικασία, ένα μέρος των παρατηρήσεων – προτάσεων της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος υιοθετήθηκαν και ενσωματώθηκαν στο σχέδιο νόμου [άρθρα 18 παρ. 2 εδ. α', 29 παρ. 4 περ. β', 89 παρ. 9 εδ. β', 117 παρ. 1 περ. δ' και 129 παρ. 9 Ν. 4938/2022].

Ειδικότερα, έγιναν τελικά δεκτές οι προτάσεις

μας:

1. Για την υπαγωγή στην αρμοδιότητα του εισαγγελέα μόνον του έκτακτου ελέγχου των συμβολαιογράφων, των φυλάκων μεταγραφών, υποθηκών, νηολογίων, κτηματολογίων, υποθηκολογίων πλοίων και αεροσκαφών, των ληξιάρχων και των υπαλλήλων, επιμελητών και άμισθων δικαστικών επιμελητών, σε περίπτωση που περιέλθει σε γνώση του, με οποιοδήποτε τρόπο, πληροφορία για παράβαση των υποχρεώσεων και απαγορεύσεων που προβλέπονται από το νόμο και από τις λοιπές κανονιστικές διατάξεις ή εγκύκλιους που συνδέονται με την υπηρεσιακή κατάσταση ή την άσκηση του λειτουργήματός τους, καθώς και τη σύννομη κατάρτιση όλων των πράξεων ή εγγράφων που εκδίδουν [άρθρο 29 παρ. 1 εδ. στοιχ. θ' Ν. 4938/2022: «Στην αρμοδιότητα του εισαγγελέα υπάγεται: θ. ο έκτακτος έλεγχος ...»].

2. Για τον περιορισμό της έκδοσης παραγγελίας του εισαγγελέα πρωτοδικών για παράδοση εγγράφων ή χορήγηση αντιγράφων τους σε νομικά ή φυσικά πρόσωπα που έχουν δικαίωμα ή έννομο συμφέρον, μόνο στην περίπτωση που έχει προηγηθεί έγγραφη αιτιολογημένη άρνηση των αναφερόμενων στη διάταξη του άρθρου 29 παρ. 4 περ. β' υπηρεσιών [άρθρο 29 παρ. 4 περ. β' Ν. 4938/2022: «... αν έχει προηγηθεί αποδεδειγμένη με έγγραφο άρνηση παράδοσης ή χορήγησής τους, ...»].

3. Για την επέκταση της άρσης των κωλυμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 49 παρ. 5 και 6 και για τα δικαστήρια των πόλεων εκείνων, που αποτελούν τις έδρες των εφετειών της Δωδεκανήσου, Δυτικής Στερεάς, Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας και Βορείου Αιγαίου, ήτοι για τις πόλεις της Ρόδου, του Αγρινίου, της Κομοτηνής, της Κοζάνης και της Μυτιλήνης [άρθρο 49 παρ. 5 και 6 Ν. 4938/2022: «5. ... Αγρινίου, Κομοτηνής, Μυτιλήνης, Κέρκυρας, Ρόδου και Κοζάνης. 6. ... Αγρινίου, Κομοτηνής, Μυτιλήνης, Κέρκυρας, Ρόδου και Κοζάνης»].

4. Για την μη εφαρμογή των κωλυμάτων εντοπιότητας των δικαστικών λειτουργιών, που προβλέπονται στο άρθρο 49 παρ. 1 και 2, όταν οι σύζυγοί τους ή τα πρόσωπα με τα οποία συνήψαν σύμφωνο συμβίωσης και ήταν μόνιμα εγκατεστημένοι στην περιφέρεια του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας, όπου υπηρετούν, φέρουν την ιδιότητα στελέχους των ενόπλων δυνάμεων ή σωμάτων ασφαλείας [άρθρο 49 παρ. 3 Ν. 4938/2022].

5. Για την επέκταση της δυνατότητας του συζύγου δικαστικού λειτουργού ή συνδεδεμένου με αυτόν με σύμφωνο συμβίωσης να μετατίθεται στην περιφέρεια όπου ο τελευταίος υπηρετεί και στους υπηρετούντες στις ένοπλες δυνάμεις και τα σώματα ασφαλείας [άρθρο 60 παρ. 5 Ν. 4938/2022: «5. ... καθώς και ο υπηρετών στις ένοπλες δυνάμεις και τα σώματα ασφαλείας»].

6. Για την απομάκρυνση του δικαστικού λειτουργού από την έδρα του κατά τις ημέρες στις οποίες δεν έχει υπηρεσιακή απασχόληση [άρθρο 47 παρ. 4 Ν. 4938/2022].

7. Για την προσθήκη της δυνατότητας διορισμού, χωρίς διαγωνισμό, των μη διοριστέων σε θέση ισόβιου δικαστικού λειτουργού και των οριστικά παυθέντων, σε ανάλογη προς τα προσόντα τους θέση διοικητικού υπαλλήλου σε δημόσια υπηρεσία, εφόσον έχουν τα προσόντα που προβλέπονται από τον Υπαλληλικό Κώδικα και κρίνονται επαρκείς προς τούτο με την περί απολύσεώς τους απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου [άρθρο 126 παρ. 1 και 2 Ν. 4938/2022: «1. ... μη διοριστέοι σε θέση ισόβιου δικαστικού λειτουργού, διορίζονται χωρίς διαγωνισμό σε ανάλογη προς τα προσόντα τους θέση διοικητικού υπαλλήλου, εφόσον έχουν τα προσόντα που προβλέπονται από τον Υπαλληλικό Κώδικα και κρίνονται επαρκείς προς τούτο με την περί απόλυσής τους απόφαση του ανώτατου δικαστικού συμβουλίου. Το οικείο ανώτατο δικαστικό συμβούλιο διαλαμβάνει στην απόφασή του, αν ο κρινόμενος είναι επαρκής για την άσκηση διοικητικής φύσεως δημόσιας υπηρεσίας. ... 2. ... Αν το δικαστήριο αποφασίσει την οριστική παύση, διαλαμβάνει συγχρόνως στην απόφασή του, αν ο κρινόμενος επαρκεί για την άσκηση δημόσιας, διοικητικής φύσεως υπηρεσίας. ...»].

8. Για τη μείωση του χρονικού διαστήματος, εντός του οποίου λαμβάνεται υπόψη η πειθαρχική τιμωρία δικαστικού λειτουργού για καθυστέρηση στην εν γένει εκτέλεση των καθηκόντων του τουλάχιστον δύο (2) φορές και εξαιτίας αυτής κρίνεται ο τελευταίος μη προακτέος, από την δεκαετία, που αρχικά προβλεπόταν, στην πενταετία [άρθρο 59 παρ. 10 Ν. 4938/2022: «10. ... την τελευταία πενταετία»].

9. Για την κατάταξη των υποθέσεων από εκείνον που διενεργεί τη χρέωση τους, ανάλογα με τη σοβαρότητα και τη δυσχέρειά τους, υποχρεωτικά και αποκλειστικά από το ένα (1) που αντιστοιχεί στην λιγότερο απαιτητική έως το πέντε (5) που αντιστοιχεί στην πιο απαιτητική, κατά τη χρέωση τους και όχι μετά την ολοκλήρωσή τους [άρθρο 19 παρ. 5 περ. β' Ν. 4938/2022: «5. ... β) ... Αντιστοιχώς στον κανονισμό των εισαγγελιών θεσπίζεται σύστημα με το οποίο αυτός που διενεργεί τη χρέωση των υποθέσεων σε κάθε εισαγγελέα τις κατατάσσει κατά τη χρέωση ...»].

10. Για την προσθήκη εδαφίου στο τέλος της παραγράφου 11 του άρθρου 117, που να προβλέπει ότι σε περίπτωση που ο αρμόδιος για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης, καταλήξει στην κρίση, μετά τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, ότι δεν συντρέχει λόγος να ασκηθεί πειθαρχική δίωξη και θέσει την υπόθεση στο αρχείο, τότε η σχετική πράξη να μην αναγράφεται στο μητρώο δικαστικών

λειτουργιών, να τίθεται στο αρχείο της υπηρεσίας και να μην επιτρέπεται εφεξής να αποτελεί στοιχείο κρίσης του [άρθρο 117 παρ. 11 Ν. 4938/2022: «11. ... Η σχετική πράξη δεν αναγράφεται στο μητρώο δικαστικών λειτουργιών, τίθεται στο αρχείο της υπηρεσίας και δεν επιτρέπεται να αποτελεί στοιχείο κρίσης του»].

11. Για την προσθήκη εδαφίου στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 124, που να προβλέπει ότι η απαλλακτική πειθαρχική απόφαση δεν αναγράφεται στο μητρώο του δικαστικού λειτουργού, τίθεται στο αρχείο της υπηρεσίας, όπως και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο που περιλήφθηκε στο φάκελο της πειθαρχικής διαδικασίας και δεν επιτρέπεται εφεξής να αποτελούν στοιχείο κρίσης του [άρθρο 124 παρ. 1 Ν. 4938/2022: «1. ... Απαλλακτική πειθαρχική απόφαση δεν αναγράφεται στο μητρώο του δικαστικού λειτουργού, τίθεται στο αρχείο της υπηρεσίας, όπως και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο που περιλήφθηκε στον φάκελο της πειθαρχικής διαδικασίας και δεν επιτρέπεται να αποτελούν στοιχείο κρίσης του»].

12. Για την πρόβλεψη δυνατότητας τιμητικής προαγωγής σε προσωποπαγή θέση αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, εισαγγελέα εφετών, που έχει συμπληρώσει τριετία στο βαθμό αυτό και του οποίου η προαγωγή σε Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου δεν είναι άμεσα εφικτή, αποκλειστικά και μόνο λόγω ανυπαρξίας κενής οργανικής θέσης, ενώ επίκειται η αποχώρηση του από το δικαστικό σώμα, λόγω συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας [άρθρο 89 παρ. 9 εδ. β' Ν. 4938/2022].

13. Για την τροποποίηση της διάταξης του άρθρου 56 παρ. 1 του σχεδίου νόμου, ώστε να απαιτείται η προηγούμενη πρόταση του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, ως προϊστάμενου όλων των εισαγγελικών λειτουργιών, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 28 παρ. 4 εδ. β' του ίδιου ως άνω σχεδίου, σχετικά με την αποστολή στην αλλοδαπή των εισαγγελικών λειτουργιών, ανεξαρτήτως ηλικίας, για συμμε-

τοχή σε συνέδρια ή παρακολούθηση βραχυχρόνιων σεμιναρίων ή της οργάνωσης και λειτουργίας ξένων δικαστηρίων [άρθρο 56 παρ. 1 Ν. 4938/2022: «1. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, ύστερα από πρόταση του προέδρου του οικείου ανώτατου δικαστηρίου του κλάδου στον οποίο ανήκει ο δικαστικός λειτουργός ή, αν πρόκειται για εισαγγελικούς λειτουργούς του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, ...»].

14. Για την αφαίρεση της αρμοδιότητας του Προέδρου του Αρείου Πάγου για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης [άρθρο 117 παρ. 1 περ. δ' Ν. 4938/2022].

15. Για διατήρηση της διεισδυτικής των διευθυνόντων την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών και τις Εισαγγελίες Πρωτοδικών Αθηνών και Θεσσαλονίκης, αντί της τριετούς θητείας αυτών, που προέβλεπε το άρθρο 18 παρ. 2 εδ. α' και 3 εδ. α' και β' του σχεδίου νόμου [άρθρο 18 παρ. 2 εδ. α' και 3 εδ. α' και β' Ν. 4938/2022: «2. Η Εισαγγελία Εφετών Αθηνών και οι Εισαγγελίες Πρωτοδικών Αθηνών και Θεσσαλονίκης διευθύνονται από τον εισαγγελέα που εκλέγεται με μυστική ψηφοφορία από τις ολομέλειες των οικείων εισαγγελιών, οι οποίες συνέρχονται αυτοδικαίως για τον σκοπό αυτό ανά δύο (2) έτη την 11η πρωινή ώρα του τρίτου Σαββάτου του μηνός Σεπτεμβρίου. 3. Η θητεία των ανωτέρω είναι διετής. Αρχίζει την 1η Οκτωβρίου του έτους της εκλογής και λήγει, μετά την πάροδο δυο ετών, την 30ή Σεπτεμβρίου. ...»].

16. Για την απόσυρση της διάταξης του άρθρου 20 παρ. 8 του σχεδίου νόμου, που προέβλεπε ότι όταν για οποιοδήποτε λόγο αναβάλλεται ή ματαιώνεται η ουσιαστική εκδίκαση ποινικής υπόθεσης από το τριμελές πλημμελειοδικείο ή από το ποινικό εφετείο ή το Μικτό Ορκωτό Δικαστήριο ή το Μικτό Ορκωτό Εφετείο αυτή προσδιορίζεται σε δικάσιμο κατά την οποία προεδρεύει ο ίδιος δικαστής [άρθρο 20 Ν. 4938/2022, από την επισκόπηση του οποίου προκύπτει ότι η σχετική διάταξη αποσύρθηκε].

17. Για την προσθήκη πρόβλεψης ότι από την έναρξη ισχύος του νέου Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α., καταργείται, πέραν του προηγούμενου Ν. 1756/1988 και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξης νόμου, που προβλέπει διαφορετικά για θέματα που ρυθμίζει ο νέος Κώδικας [άρθρο 129 παρ. 9 Ν. 4938/2022: «Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, κάθε γενική ή ειδική διάταξη η οποία είναι αντίθετη προς τις ρυθμίσεις του, καταργείται»].

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος διακηρύσσει την αδιαπραγμάτευτη βούληση του να συνεχίσει τις προσπάθειες για τη βελτίωση επιμέρους διατάξεων του ήδη ψηφισθέντος νομοσχεδίου, με άμεσες προτεραιότητες: α) την επαναφορά της αρμοδιότητας του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης για όλους τους εισαγγελικούς λειτουργούς, αρμοδιότητα που αφαιρέθηκε κατά την ψήφιση του νομοσχεδίου, από προφανή παραδρομή, αφού την ίδια στιγμή, κατά την περ. ζ' της παρ. 1 του άρθρου 117, παραμένει η σχετική αρμοδιότητα του εισαγγελέα εφετών ή του προϊστάμενου της εισαγγελίας εφετών για τους εισαγγελείς, αντεισαγγελείς πρωτοδικών και παρέδρους της εισαγγελίας και β) της προσθήκης δυνατότητας κάθε δικαστικού λειτουργού, μέχρι τη συμπλήρωση πέντε (5) ετών από το διορισμό του, να ζητήσει την έξοδό του από την υπηρεσία, σε περίπτωση που αδυνατεί να συνεχίσει να ανταποκρίνεται στα δικαστικά του καθήκοντα ή δεν είναι κατάλληλος για την άσκηση αυτών, εξαιτίας προβλημάτων υγείας ή οποιωνδήποτε άλλων λόγων και αντίστοιχα το διορισμό του στη γραμματεία των δικαστηρίων ή των εισαγγελιών ή σε δημόσια διοικητική θέση, εφόσον έχει τα προσόντα που προβλέπονται από τον Υπαλληλικό Κώδικα και κρίνεται επαρκής προς τούτο με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

Νέοι Διευθύνοντες στις Εισαγγελίες Εφετών

και Πρωτοδικών Αθηνών

και στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης

Από τις αρχαιρεσίες στις Εισαγγελίες Εφετών Αθηνών, Πρωτοδικών Αθηνών και Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης οι οποίες έλαβαν χώρα τον Σεπτέμβριο του 2022, εκλέχθηκαν για την επόμενη διετία ως Διευθύνοντες οι ακόλουθοι:

Στην Εισαγγελία Εφετών Αθηνών η **Εισαγγελέας Εφετών κα Μαρία Γκανέ**, στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών ο **Εισαγγελέας Πρωτοδικών κ. Αντώνιος Ελευθεριάνος** και στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης ο **Εισαγγελέας Πρωτοδικών κ. Δημήτριος Σμυρνής**.

ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ

Μαΐος 2022

Προήχθησαν στο Βαθμό του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ
1	ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΣΩΤΗΡΙΟΣ
2	ΚΑΡΚΑΜΠΟΥΝΑ ΕΛΕΝΗ	ΛΕΩΝΙΔΑΣ
3	ΜΟΥΖΑΚΗ ΝΙΚΗ-ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	ΤΡΥΦΩΝΑΣ
4	ΚΑΛΟΥΤΑ ΑΝΝΑ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ
5	ΔΡΑΚΟΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ	ΦΩΤΙΟΣ

Προήχθησαν στο Βαθμό του Εισαγγελέα Εφετών

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ
1	ΠΟΙΜΕΝΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΑΝΤΩΝΙΟΣ
2	ΚΥΒΕΛΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ	ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ
3	ΒΙΔΡΑ ΕΛΙΣΑΒΕΤ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ
4	ΚΑΡΑΤΖΙΟΥ ΑΓΟΡΙΤΣΑ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
5	ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ
6	ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΧΡΗΣΤΟΣ
7	ΣΦΕΤΚΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΑΧΙΛΛΕΑΣ
8	ΚΡΙΝΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
9	ΔΕΛΗΣΤΑΘΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Προήχθησαν στο Βαθμό του Αντεισαγγελέα Εφετών

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ
1	ΜΑΡΣΙΩΝΗ ΒΙΚΤΩΡΙΑ	ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
2	ΠΕΤΕΙΝΑΡΕΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ
3	ΣΠΗΛΙΩΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
4	ΛΑΜΠΕΑ ΑΘΗΝΑ	ΝΕΣΤΩΡ
5	ΜΟΥΣΟΥΡΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	ΣΤΑΥΡΟΣ
6	ΜΕΛΙΣΣΑΡΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
7	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ-ΔΑΥΙΔ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
8	ΣΤΑΛΙΔΟΥ ΑΛΕΞΙΑ	ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
9	ΟΡΝΕΡΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
10	ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΗΛΙΑΣ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
11	ΠΟΥΛΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
12	ΣΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΛΗ-ΘΑΛΕΙΑ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ
13	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ ΑΘΗΝΑ	ΑΝΤΩΝΙΟΣ
14	ΑΝΤΩΝΑΡΑΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΛΕΩΝΙΔΑΣ

Προήχθησαν στο Βαθμό του Εισαγγελέα Πρωτοδικών

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ
1	ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ
2	ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΣΤΕΦΑΝΟΣ
3	ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΟΛΥΜΠΙΑ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ
4	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ
5	ΜΑΝΑΤΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	ΠΑΥΛΟΣ
6	ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ
7	ΜΕΓΓΕ ΕΥΣΤΡΑΤΙΑ	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ
8	ΑΝΤΩΝΑΤΟΥ ΚΑΛΟΥΔΑ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ
9	ΣΤΑΥΡΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
10	ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
11	ΘΑΝΟΥ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
12	ΜΑΓΚΛΑΡΑ ΕΥΓΕΝΙΑ	ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
13	ΜΑΝΤΑ ΣΟΦΙΑ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
14	ΚΑΤΣΑΝΑΚΗ ΣΑΠΦΩ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ
15	ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Οκτώβριος 2022

Προήχθησαν στο Βαθμό του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ
1	ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΧΡΗΣΤΟΣ

Προήχθησαν στο Βαθμό του Εισαγγελέα Εφετών

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ
1	ΣΜΥΡΛΗ ΖΩΗ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Προήχθησαν στο Βαθμό του Αντεισαγγελέα Εφετών

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ
1	ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
2	ΓΑΛΗΝΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
3	ΛΑΘΗΡΑ ΧΡΥΣΑΝΘΗ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
4	ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ
5	ΣΤΑΘΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Προήχθησαν στο Βαθμό του Εισαγγελέα Πρωτοδικών

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ
1	ΧΑΤΖΗΒΡΕΤΤΑ ΕΥΔΟΚΙΑ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
2	ΠΙΕΡΡΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
3	ΧΡΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ	ΑΝΔΡΕΑΣ
4	ΚΕΦΑΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ
5	ΚΑΡΑΚΑΣΙΔΟΥ ΣΥΜΕΛΑ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ

*Η Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος
συγχαίρει τους συναδέλφους για
την προαγωγή τους
και εύχεται στο δύσκολο έργο
τους καλή επιτυχία.*

Leridis[®]

printing & packaging solutions

Αιγαίου 35, Καρελλάς, Κορωπί, 194 41
τηλ. 210 66 30 990, fax: 210 6630994
info@leridis.gr

www.leridis.gr